REGIOPLAN
PARTNER VOOR MAATSCHAPPELIJKE IMPACT

Monitorplan programma Simpel Switchen

Plan van aanpak voor de monitoring van het programma Simpel Switchen

Monitorplan programma Simpel Switchen

EINDRAPPORT

Auteurs

Rosanne Schaap
Yannick Bleeker
Nora Leger
Frank Kriek
Mathilde Vandersteen

Amsterdam, 7 juni 2024
Publicatienr. 23138

© 2024 Regioplan, in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Regioplan. Regioplan aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5

1.1 Het programma Simpel Switchen 5

1.2 Doel 5

1.3 Methodologie 6

1.4 Leeswijzer 6

2 Beleidstheorie Simpel Switchen 8

2.1 Onderdelen van de beleidstheorie 8

2.2 Contextfactoren 11

3 Het monitorplan 13

3.1 Doel en methodologische uitgangspunten 13

3.2 Van beleidstheorie naar indicatoren 14

3.3 Indicatoren per niveau 14

3.4 Bronnen en onderzoeksmethoden 17

3.5 Uitvoering van het monitoringsplan 22

Bijlage 1 – Geïnterviewden van organisaties 25

Bijlage 2 – Beleidstheorie 26

Bijlage 3 – Indicatorenset 27

1. Inleiding

REGIOPLAN

1 Inleiding

De laatste jaren is er meer aandacht gekomen voor knelpunten die mensen ervaren als ze, bijvoorbeeld, wisselen tussen het hebben van een uitkering en werk, of juist een stap terug willen doen van werk naar een uitkering. Onzekerheid over wisselende inkomsten, beperkte mogelijkheden om tijdelijk weer naar de vorige situatie terug te gaan en angst voor sancties bij het maken van vergissingen zorgen voor terughoudendheid om aan het werk te gaan.[1] In reactie hierop heeft het kabinet de ambitie uitgesproken om het voor mensen makkelijker te maken om vanuit de uitkering (deeltijd) te gaan werken en de overgangen heen-en-weer in de participatieketen (dagbesteding, beschut werk, banenafspraak regulier werk) te versoepelen. Hiervoor heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) samen met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en betrokken partners het programma Simpel Switchen in de Participatieketen ingericht.

1.1 Het programma Simpel Switchen

Het programma Simpel Switchen in de Participatieketen, kortweg 'Simpel Switchen', is in 2018 opgezet door het ministerie van SZW. De ambitie van het programma is het wegnemen van drempels voor mensen die tussen een uitkeringssituatie, dagbesteding en verschillende vormen van betaald werk (beschut werk, banenafspraak, regulier werk) switchen. Uiteindelijk moet dit ervoor zorgen dat meer mensen met of zonder hulp mee kunnen doen op de voor hen op dat moment best passende plek.

Sinds de start van het programma werkt het ministerie van SZW samen met het ministerie van VWS, gemeenten, UWV, zorginstellingen, koepelorganisaties en ervaringsdeskundigen. Stapsgewijs en vanuit de praktijk zijn knelpunten geïnventariseerd en is bekeken wat er nodig is om ervoor te zorgen dat mensen vanuit een uitkering gaan werken of zich vanuit een dagbestedingsplek kunnen ontwikkelen naar (betaald) werk. Er zijn verschillende producten ontwikkeld, zoals toolkits, handreikingen en de serious game '1 uur in de bijstand'. Ook zijn er vele bijeenkomsten en webinars georganiseerd om kennis op te doen, ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren, zoals de Inspiratielabs on Tour. Naast het ontwikkelen van producten en organiseren van activiteiten houdt het programma zich ook bezig met het inzetten van acties voor het aanpassen van wet- en regelgeving, en worden er onderzoeken uitgevoerd om meer zicht te krijgen op de problematiek bij het zetten van een stap en de mogelijke oplossingen daarvoor.

In 2024 is het programma een nieuwe fase is ingegaan. De plannen voor deze fase zijn uitgewerkt in een meerjarenprogrammaplan Simpel Switchen.[2] De doelen zijn aangescherpt en het programma wordt verder uitgebouwd en verbreed door meer aandacht te geven aan een veilige weg terug, het meer betrekken van werkgevers en het bieden van meer ruimte voor het opzetten van pilots vanuit betrokken partijen. Ook zoekt het programma meer aansluiting bij andere programma's op hetzelfde thema en gaan de ministeries van SZW en VWS intensiever samenwerken. In de nieuwe fase is ook meer behoefte aan inzicht in data en resultaten van Simpel Switchen. Daarom wordt er een meerjarige monitor opgezet.

1.2 Doel

In opdracht van het ministerie van SZW verkent Regioplan hoe Simpel Switchen kan worden gemonitord en welke data hiervoor kunnen worden gebruikt. Het doel van de verkenning is om een plan op te stellen dat de ministeries van SZW en VWS kunnen gebruiken om het bereik, de effecten, de efficiëntie en de knelpunten van Simpel Switchen te monitoren.

De hoofddoelstelling van dit project was om een monitor in te richten die zicht geeft op de volgende aspecten:

- het bereik van het programma Simpel Switchen met (kennis)producten en activiteiten, en de manier waarop werkwijzen van koplopergemeenten gebruikt kunnen worden om de monitor vorm te geven.
- de effectiviteit van het programma Simpel Switchen waarmee kan worden bepaald of Simpel Switchen leidt tot het gebruik van producten en activiteiten, tot (duurzame) veranderingen in de uitvoeringspraktijk, tot het makkelijker en veiliger maken van switchen, tot duurzame switches en of het programma ertoe leidt dat mensen mee kunnen doen op de voor hen best passende plek.
- de efficiëntie van het programma Simpel Switchen waarmee kan worden bepaald welke producten of activiteiten van Simpel Switchen veel impact hebben als het gaat om het bevorderen van de switch bij organisaties en bij mensen die

[1] Van Arkel., T. et al (2024) *Een wankel evenwicht. Gedrag van mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering*. Regioplan, TUDelft en Centerdata in opdracht van UWV; Visser, S. et al (2021) *Als verrekening een beperking is*. Optimalistic, Muzus en Stimulansz met subsidie van UWV.
[2] *Programma Simpel Switchen in de Participatieketen*. Programmaplan 2024 – 2027. Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Maart 2024.

switchen, in welke mate producten en activiteiten bijdragen aan het wegnemen van drempels en belemmeringen afgezet tegen de mate van inspanning/moeite/middelen die de producten en activiteiten kosten, of hebben gekost.
- welke knelpunten mensen ervaren bij een switch en hoe vaak deze knelpunten voorkomen, en welke overgangen het meest voorkomen en welke drempels daarbij worden ervaren.

Daarnaast formuleerden we de volgende vier subdoelstellingen.

1. Vaststellen welke elementen in de meerjarige monitor moeten terugkomen om de effecten van het programma in de uitvoeringspraktijk en op de (potentiële) switchers in beeld te brengen en om tegelijkertijd het programma te evalueren om input te krijgen of bijsturing wenselijk is.
2. Vaststellen in hoeverre de gebruiksdoelen van de monitor (dat wil zeggen: inzicht in bereik, effectiviteit, efficiëntie en knelpunten) realistisch zijn, welke opzet van de meerjarige monitor passend is om tegemoet te komen aan de gebruiksdoelen, en welke elementen nog ontbreken.
3. Vaststellen welke bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data) en onderzoeksmethoden voorhanden zijn om de vragen te kunnen beantwoorden en de doelen te realiseren, en welke bestaande bronnen daarbij gebruikt kunnen worden en welke aanvullende bronnen nodig zijn.
4. Vaststellen welke frequentie van onderzoek en (inhoud van) rapportage passend is voor de monitor.

1.3 Methodologie

Het opstellen en vormgeven van een monitorplan is in drie verschillende fasen verlopen.

Fase 1 - Opstellen beleidstheorie: deskresearch en eerste fase interviews

Voor het ontwikkelen van een monitorplan is allereerst een beleidstheorie opgesteld. De beleidstheorie vormt de basis voor het op te bouwen monitorplan. Voor het opstellen van de beleidstheorie is de beschikbare documentatie over Simpel Switchen bestudeerd. Dit omvatte relevante onderzoeken over Simpel Switchen, relevante Kamerbrieven, de documentatie over producten en activiteiten van Simpel Switchen en het meerjarenprogrammaplan. Om de beleidstheorie verder aan te vullen zijn interviews gehouden met beleidsmedewerkers van de ministeries van SZW en VWS, en met beleidsmedewerkers van partijen die betrokken waren bij de opzet en/of betrokken zijn bij de uitvoering Simpel Switchen. In de bijlage is een overzicht te vinden van de beleidsmedewerkers van de verschillende organisaties die in fase 1 zijn geïnterviewd.

Fase 2 – Opstellen indicatorenset en tweede fase interviews

De eerstvolgende stap was het ontwikkelen van een set van indicatoren om de effecten van het programma in kaart te brengen. Een eerste set van indicatoren is ontwikkeld op basis van de beleidstheorie. Voor het verder aanvullen van de indicatorenset zijn interviews gehouden met partijen die betrokken zijn bij het programma Simpel Switchen, en met enkele koplopergemeenten. In deze interviews zijn wensen en behoeften van betrokken partijen voor de monitor in kaart gebracht, is geïnventariseerd welke indicatoren belangrijk zijn voor de monitor, welke onderzoeksmethoden voorhanden zijn, en welke data er al beschikbaar zijn om indicatoren te meten. In de bijlage is een overzicht te vinden van partijen en koplopergemeenten die in fase 2 zijn geïnterviewd. Tot slot is de indicatorenset in een werksessie met het kernteam van Simpel Switchen besproken, om met elkaar te bepalen wat belangrijk is om in kaart te brengen en om de witte vlekken die nog bestonden te bespreken.

Fase 3 - Inventariseren van benodigde data en haalbaarheidsanalyse

De laatste stap in het onderzoek was het uitwerken van een concreet monitorplan. Hiervoor hebben we in kaart gebracht welke data al verzameld worden met bestaande databronnen om indicatoren te meten. Bestaande databronnen werden beoordeeld op: 1) volume en vulling (bijvoorbeeld de grootte van de populatie in de data, het responspercentage en representativiteit), 2) actualiteit van de data, 3) herhaalbaarheid, dat wil zeggen hoe vaak data wordt gemeten, en 4) mate van overlap tussen de data en de indicator. Op basis van deze analyse kon ook bepaald worden welke aanvullende onderzoeksmethoden nodig zijn om indicatoren te meten. Ook is een haalbaarheidsanalyse uitgevoerd, om te bepalen wat nodig en haalbaar is om de indicatoren te meten en te monitoren. Uiteindelijk is de input uit de drie fasen samengebracht in een monitorplan.

1.4 Leeswijzer

In dit hoofdstuk is de aanleiding tot deze opdracht beschreven en zijn het doel, de doelstellingen en de methodologie uiteengezet. In hoofdstuk 2 komt de opgestelde beleidstheorie aan bod, waarbij onder andere de producten en activiteiten en de werkzame mechanismen en beoogde resultaten en effecten verder worden uitgewerkt. In hoofdstuk 3 wordt het monitorplan met indicatoren gepresenteerd en de wijze waarop indicatoren gemeten kunnen worden beschreven.

2. Beleidstheorie Simpel Switchen

REGIOPLAN

2 Beleidstheorie Simpel Switchen

In dit hoofdstuk beschrijven we de beleidstheorie van het programma Simpel Switchen. De beleidstheorie weerspiegelt het idee achter het programma en beschrijft op welke manier het programma tot de doelen van Simpel Switchen leidt. De beleidstheorie beschrijft allereerst het probleem waar Simpel Switchen op inspeelt en de onderliggende oorzaken. Daarna bevat de beleidstheorie een beschrijving van de relaties tussen de input (het Simpel Switchen-programma), throughput (activiteiten en producten binnen het programma), output (beoogde resultaten), outcomes (beoogde effecten) en impact (langetermijneffecten van het programma). Ook zijn in de beleidstheorie werkzame mechanismen opgenomen. Deze mechanismen verklaren hoe de activiteiten en de producten in het programma leiden tot output, outcome en impact. Tot slot besteedt de beleidstheorie ook aandacht aan externe factoren die van invloed kunnen zijn op de uitvoering en de gestelde doelen van Simpel Switchen: de zogenoemde contextfactoren. Hieronder worden de verschillende onderdelen van de beleidstheorie voor Simpel Switchen verder uitgewerkt. In bijlage 2 is een compleet overzicht van de beleidstheorie te vinden. De beleidstheorie is gebaseerd op documentatie over Simpel Switchen en interviews met beleidsmedewerkers van de ministeries van SZW en VWS, en met beleidsmedewerkers van betrokken partijen.

2.1 Onderdelen van de beleidstheorie

2.1.1 Probleem en onderliggende oorzaken

Het probleem waar het programma Simpel Switchen op inspeelt is dat participatie van met name mensen met kwetsbaarheden en arbeidsbeperkingen wordt belemmerd door knelpunten in switches (heen en terug) tussen een uitkering, dagbesteding en verschillende vormen van betaald werk (beschut werk, banenafspraak, regulier werk). Voor dit probleem zijn drie verschillende oorzaken te onderscheiden.

- Allereerst kunnen mensen (financiële) onzekerheid bij een switch ervaren. Het komt daarbij voor dat mensen bekendheid en veiligheid verkiezen boven het zetten van een stap waar veel onzekerheden en onduidelijkheden aan vast (kunnen) zitten. Het zetten van een stap brengt veel (financiële) onzekerheden met zich mee, en het gebrek aan transparantie over de (financiële) gevolgen vormt een grote drempel (Movisie, 2020). Het gevolg is dat mensen die een stap kunnen zetten, van bijvoorbeeld dagbesteding naar (beschut) werk, dat nu niet altijd doen door onvoldoende gevoel van veiligheid bij een switch, angst of onzekerheid over de financiële gevolgen bij een switch, en of ze weer beroep kunnen doen op een indicatie dagbesteding, indicatie beschut werk of uitkering als het tegenzit en ze weer een stap terug willen doen.
- Ten tweede krijgen mensen die switchen te maken met domeinoverstijgende complexe wet- en regelgeving. Mensen die een stap zetten krijgen te maken met een breed spectrum aan complexe wetten, regels en voorzieningen die zijn belegd in verschillende domeinen en bij verschillende organisaties. Mensen die bijvoorbeeld een stap zetten van uitkering naar parttime werk krijgen te maken met verschillende inkomstenbronnen die zijn belegd bij verschillende uitvoerders (UWV, gemeenten en/of SW-bedrijven) en onder verschillende regelingen vallen, waardoor veel mensen niet weten wat ze kunnen verwachten of waar ze recht op hebben.
- Ten derde is er een gebrek aan domeinoverstijgende samenwerking voor optimale ondersteuning van mensen die een switch (willen) maken. De complexiteit van domeinoverstijgende wet- en regelgeving maakt het niet makkelijk voor professionals om mensen te helpen bij een switch of om hen daarover goed te informeren. Ook is het voor professionals niet makkelijk om inzichtelijk krijgen welke mogelijkheden er zijn voor ondersteuning, wie daarvan gebruik kunnen maken en wie stappen moet zetten om de inzet van voorzieningen te realiseren. Tot slot staan organisatorische en financiële schotten tussen en binnen uitvoeringsorganisaties een integrale aanpak en samenwerking tussen domeinen in de weg.

2.1.2 Input en throughput

Op basis van de bovengenoemde probleemsituatie en de onderliggende oorzaken zijn in het programma Simpel Switchen zes verschillende hoofddoelstellingen (input) en activiteiten en producten (throughput) vastgesteld voor het creëren van betrokkenheid, draagvlak en veranderingen om overgangen soepeler te laten verlopen. De activiteiten en de producten zijn zowel samen met partijen in de praktijk ontwikkeld en bekostigd door de ministeries van SZW en VWS, als door de partijen zelf geïnitieerd. De input en de throughput van het programma richten zich op een brede doelgroep, namelijk alle mensen die kunnen en willen switchen (heen en terug) tussen een uitkering, dagbesteding en verschillende vormen van betaald werk (beschut werk, banenafspraak, regulier werk). Om die switch mogelijk te maken hebben deze mensen ondersteuning nodig. Daarom richt het programma zich op (professionals van) uitvoeringsorganisaties van UWV, gemeenten en zorginstellingen, en de plekken waar tussen mensen kunnen switchen: aanbieders van dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers.

De zes hoofddoelstellingen bestaan, zoals beschreven in het meerjarenprogrammaplan, uit:

1. Bij een switch beter financieel en fiscaal inzicht voor de doelgroep en professionals en de negatieve gevolgen daarvan beperken.
2. Er zijn soepelere overgangen tussen uitkering, onbetaald werk (dagbesteding) en betaald werk (beschut werk, banenafspraak, regulier werk).
3. Er zijn soepelere overgangen tussen vormen van betaald werk (beschut werk, banenafspraak en regulier werk).
4. Als mensen een stap zetten is er altijd een veilige weg terug.
5. Professionals voelen zich gesteund en hebben de kennis en tools om mensen te ondersteunen bij het simpel switchen.
6. Beter inzicht in data, resultaten en effecten van Simpel Switchen.

De input bestaat uit grofweg vijf verschillende onderdelen:

- Activiteiten gericht op het verspreiden van kennis over mogelijkheden en instrumenten binnen de huidige wet- en regelgeving, het signaleren van drempels en belemmeringen in wet- en regelgeving, en het in gang zetten van activiteiten voor het aanpassen van wet- en regelgeving. Een voorbeeld hiervan zijn de Inspiratielabs on Tour waarin uitvoeringsorganisaties in bijeenkomsten met elkaar delen hoe zij omgaan met drempels tussen overgangen, en hoe deze worden opgelost.
- Activiteiten gericht op de bewustwording van problematiek bij het maken van een switch, en inspireren en bevorderen van professionele ontwikkeling en samenwerking om switches mogelijk te maken. De Inspiratielabs on Tour zijn hier ook weer een voorbeeld van.
- Producten voor uitvoeringsorganisaties en professionals om mensen te ondersteunen bij een switch, zoals een keuzehulp Simpel Switchen of een toolkit parttime werk naast uitkering.
- Producten die mensen die switchen zelf kunnen gebruiken bij het maken van een switch, zoals het Werkblad goed geregeld gesprek, de keuzehulp Simpel Switchen, of de 'Uitkering naar werk berekenaar' van het Nibud.
- Onderzoek dat binnen Simpel Switchen wordt uitgevoerd, zoals het onderzoek Doorgroeien van dagbesteding naar werk: oplossingen voor financiële knelpunten van de Beleidsonderzoekers en Berenschot.[3]

2.1.3 Werkzame mechanismen en output

De activiteiten en producten dragen bij aan het behalen van de beoogde resultaten (output) van in het programma. Werkzame mechanismen laten zien op welke manier deze activiteiten en producten bijdragen, bijvoorbeeld doordat een product het wegnemen van onzekerheid van uitkeringsgerechtigden bevordert en daardoor helpt bij het verlagen van de drempel om een stap te zetten. Voor de werkzame mechanismen en beoogde resultaten kunnen er zes verschillende niveaus worden onderscheiden in het programma:

1. het niveau van het Simpel Switchen-programma;
2. wettelijk of bestuurlijk niveau;
3. niveau van (publieke) uitvoeringsorganisaties en professionals in (publieke) uitvoeringsorganisaties (gemeenten of UWV);
4. niveau van aanbieders van werkplekken zoals dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers;
5. niveau van mensen die switchen (en hun sociale netwerk); en
6. het niveau van onderzoek.

Hierbij is het belangrijk om te benadrukken dat deze niveaus samenhangen. Resultaten op bijvoorbeeld het niveau van het programma beïnvloeden immers ook de resultaten op bijvoorbeeld het wettelijk of bestuurlijk niveau.

Simpel Switchen-programma

Op het niveau van het programma wordt een Simpel Switchen beweging in gang gezet. Binnen deze beweging worden partijen in de uitvoeringspraktijk samengebracht en geïnspireerd met concrete voorbeelden om het gezamenlijk voor mensen gemakkelijker te maken om te switchen. Daardoor worden partijen gestimuleerd om te experimenteren en te komen tot innovatieve oplossingen voor het wegnemen van drempels en belemmeringen om te switchen. Dit mechanisme moet ertoe leiden dat partijen in de uitvoeringspraktijk bekend en betrokken zijn bij de Simpel Switchen-beweging, dat activiteiten worden bijgewoond en producten van Simpel Switchen worden gebruikt door de beoogde doelgroepen van activiteiten en producten. Daarnaast is het programma bottom-up, en staat de inhoud van het programma niet vast. Het programma wordt samen met de uitvoeringspraktijk en ervaringsdeskundigen vormgegeven en speelt in op waar knelpunten spelen en waar oplossingen mogelijk zijn om het switchen te vereenvoudigen. Dit leidt ertoe dat het programma vanuit de uitvoeringspraktijk continu kan worden aangescherpt en bijgesteld.

[3] Doorgroeien van dagbesteding naar werk: oplossingen voor financiële knelpunten (De Beleidsonderzoekers, Berenschot, 2023).

Wettelijk of bestuurlijk niveau

Op wettelijk niveau moet het programma drempels en belemmeringen in de wet- en regelgeving op landelijk en lokaal niveau inzichtelijk maken. Dit kan leiden tot aanpassingen in de landelijke wet- en regelgeving en tot wijzigingen in lokale regelgeving. Op bestuurlijk niveau moet het programma bewustwording voor het belang van Simpel Switchen creëren, wat moet bijdragen aan meer draagvlak onder bestuurders en directeuren voor Simpel Switchen.

Niveau van uitvoeringsorganisaties en professionals in uitvoeringsorganisaties

Op het niveau van uitvoeringsorganisaties zijn er grofweg vier verschillende mechanismen te onderscheiden die bijdragen aan de beoogde resultaten van het programma. Allereerst moet het programma bewustwording creëren voor het centraler stellen van de behoeften en de mogelijkheden van mensen die willen en kunnen switchen. Dit kan ertoe leiden dat (professionals in) uitvoeringsorganisaties meer aandacht hebben voor de behoeften van mensen die willen en kunnen switchen, en waar nodig passende ondersteuning bieden. Ten tweede moet het programma ook werkprocessen tijdens het switchen inzichtelijk maken, en (professionals in) uitvoeringsorganisaties inspireren om werkprocessen anders in te richten. Dit kan erin resulteren dat werkprocessen meer worden benaderd vanuit het perspectief van mensen die switchen, en processen in uitvoeringsorganisaties worden aangepast om het switchen makkelijker te laten verlopen. Ten derde moet het programma professionals faciliteren in het organiseren van domeinoverstijgende samenwerking en het ontwikkelen van domeinoverstijgende kennis en vaardigheden. Dit kan ertoe leiden dat tussen en binnen uitvoeringsorganisaties professionals uit verschillende domeinen beter met elkaar samenwerken, en dat professionals meer integrale ondersteuning en begeleiding bieden aan mensen die switchen. Ten vierde moet het programma (professionals in) uitvoeringsorganisaties wijzen op de mogelijkheden en de instrumenten die ze kunnen inzetten binnen de huidige wet- en regelgeving bij mensen die switchen. Dit kan leiden tot meer kennis over de mogelijkheden en instrumenten binnen de huidige wet- en regelgeving, zodat professionals mensen die switchen daar beter over kunnen informeren. Ook wordt hierbij verwacht dat professionals meer gebruik gaan maken van de mogelijkheden en de instrumenten om mensen te ondersteunen bij een switch.

Niveau van aanbieders van werkplekken, dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers

Op het niveau van aanbieders van werkplekken zoals dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers richt het programma zich op meer bewustwording voor de talenten en mogelijkheden van mensen die switchen. Het beoogde resultaat is dat er op (betaalde) (werk)plekken meer aandacht is voor de talenten en de mogelijkheden van mensen die willen en kunnen switchen. Daarnaast maakt het programma de mogelijkheden voor ondersteuning op een (betaalde) (werk)plek inzichtelijk, en inspireert Simpel Switchen partijen om deze integrale ondersteuning te organiseren. Dit kan leiden tot meer kennis over welke mogelijkheden er zijn voor ondersteuning, en dat mensen de juiste ondersteuning op een (betaalde) (werk)plek krijgen om een stap te kunnen zetten.

Niveau van mensen die switchen (en hun sociale netwerk)

Op het niveau van mensen die switchen biedt het programma meer duidelijkheid, overzicht en (financiële) stabiliteit als mensen switchen. Ook geeft het programma informatie en bereidt het mensen voor op het maken van een switch. Dit kan bijdragen aan het inzichtelijk maken van de mogelijkheden en (financiële) gevolgen bij een switch, en het beperken van de negatieve gevolgen van een switch. Ook wordt verwacht dat mensen zich veiliger voelen en minder (financiële) belemmeringen, onzekerheid en angst ervaren bij een switch.

Niveau van onderzoek

In het programma wordt onderzoek uitgevoerd om de resultaten van Simpel Switchen in beeld te brengen en te delen, en om het programma waar wenselijk bij te sturen. Ook biedt onderzoek meer zicht op de landelijke praktijk van verschillende vormen van switchen, en meer zicht op ervaringen en concrete problematiek wat betreft switchen.

2.1.4 Outcomes en impact

De beoogde effecten (outcomes) bestaan uit de zes hoofddoelen van Simpel Switchen en de impact bestaat uit de ambitie van het Simpel Switchen-programma, zoals beschreven in het meerjarenprogrammaplan: Wegnemen van drempels en belemmeringen, zodat mensen makkelijk(er) en veilig(er) tussen uitkering en werk en tussen dagbesteding – beschut werk – banenafspraak – regulier werk switchen en meer mensen zelf of met hulp mee kunnen doen op de voor hen op dat moment best passende (betaalde) (werk)plek. Op de lange termijn kan het programma ook bijdragen aan duurzame veranderingen in de uitvoeringspraktijk om overgangen soepeler te laten verlopen en de arbeidsmarkt inclusiever te maken, en dat er tussen en binnen uitvoeringsorganisaties integraal en domeinoverstijgend wordt samengewerkt.

2.2 Contextfactoren

Contextfactoren kunnen van invloed zijn op de uitvoering van het Simpel Switchen-programma en het realiseren van de gestelde doelen van Simpel Switchen. Hieronder staan de belangrijkste contextfactoren voor Simpel Switchen:

- Omstandigheden van mensen die switchen: niet alleen ondersteuning vanuit uitvoeringsorganisaties of op een (betaalde) (werk)plek zijn van invloed op de mate waarin mensen kunnen switchen. Ook de omstandigheden waar mensen die switchen zich in bevinden zijn van invloed op de mate waarin ze dat kunnen. Daarom is het belangrijk dat bij de interpretatie en duiding van resultaten over bijvoorbeeld de mate waarin mensen (duurzame) stappen zetten ook wordt gekeken naar de omstandigheden waarin mensen die switchen zich maatschappelijk ontwikkelen. Voorbeelden zijn de kwaliteit van leven, de mate waarin mensen formele en/of informele zorg ontvangen en welke vormen van zorg mensen ontvangen.
- Werkgelegenheid: door de krapte op de arbeidsmarkt is er momenteel veel vraag naar werkenden, en zou het voor mensen makkelijker moeten zijn om een switch te maken. Ook zouden de zeer krappe arbeidsmarkt en de bijbehorende belemmeringen op de bedrijfsvoering genoeg reden kunnen zijn voor werkgevers om mensen met kwetsbaarheden te laten participeren op een (betaalde) werkplek. Tegelijkertijd blijft het voor bepaalde groepen lastig om te participeren op een (betaalde) werkplek.
- Tijd, beleidsvrijheid, en speelruimte van professionals: de mate waarin professionals in uitvoeringsorganisaties handelingsruimte hebben en de ruimte voelen om te experimenteren, nieuwe werkwijzen toe te passen, of bestaande werkprocessen aan te passen is van invloed op de mate waarin uitvoeringsorganisaties aan de slag kunnen met Simpel Switchen.
- De mate van beschikbare middelen in het brede sociale domein: financiële en personeelstekorten bij gemeenten, UWV en in de zorg kunnen ervoor zorgen dat ondersteuning voor mensen die switchen minder toegankelijk en/of beschikbaar is. Beperkte middelen kunnen ook van invloed zijn op de mate waarin uitvoeringsorganisaties flexibel budget kunnen inzetten om aan de slag te gaan met Simpel Switchen.
- Politieke context: een nieuw kabinet en een wisseling van bewindspersonen kunnen van invloed zijn op de mate waarin er ruimte en/of middelen beschikbaar worden gesteld voor het programma.
- Bestaande infrastructuur en samenwerking: de mate waarin activiteiten kunnen worden ingebed in de bestaande (regionale) infrastructuur kan van invloed zijn op de mate waarin processen binnen uitvoeringsorganisaties ten behoeve van Simpel Switchen kunnen worden aangepast. Het vereenvoudigen van processen of werkwijzen om het switchen te vereenvoudigen kan bijvoorbeeld vertraging oplopen als de benodigde infrastructuur of samenwerking ontbreken tussen gemeenten, UWV, aanbieders dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers..
- Aanpalende programma's en aanpalend beleid: er zijn allerlei programma's en/of wet- en regelgeving die ook van invloed kunnen zijn op het programma Simpel Switchen. In het meerjarenprogrammaplan is een overzicht gegeven van programma's of wet- en regelgeving waar Simpel Switchen aan raakt, zoals de programma's Participatiewet in Balans, Vereenvoudiging inkomensondersteuning voor mensen, en het wetsvoorstel Aanpak meervoudige problematiek sociaal domein.
- Relevante andere onderzoeken en projecten: onderzoeken en/of projecten buiten Simpel Switchen bieden ook inzicht in drempels en belemmeringen om te switchen en mogelijke aangrijpingspunten om het switchen te vereenvoudigen. Enkele voorbeelden daarvan zijn: 1) Als verrekenen een beperking is van Optimalistic, Muzus, Stimulansz, 2) Inspiratie voor integrale ondersteuning van de Beleidsonderzoekers, en 3) Programma 'stap voor stap van dagbesteding naar beschut werk' van instituut Gak.

3. Het monitorplan

REGIOPLAN

3 Het monitorplan

In dit hoofdstuk wordt de basis gelegd voor de uitvoering van de monitor van Simpel Switchen door het doel en de belangrijkste uitgangspunten van de monitor te beschrijven en door een vertaalslag te maken van de beleidstheorie naar meetbare indicatoren. Daarnaast wordt beschreven welke bestaande data zicht kunnen geven op de indicatoren en welke aanvullende methoden er voorhanden zijn om indicatoren in kaart te brengen die nog niet in bestaande data terug te vinden zijn. Tot slot worden er een aantal aandachtspunten en randvoorwaarden beschreven voor het uitvoeren van monitoringsplan.

3.1 Doel en methodologische uitgangspunten

Monitoringsdoel: het doel van de monitor is om het bereik, de effecten en de efficiëntie van Simpel Switchen in kaart te brengen, en om inzicht te krijgen in knelpunten rondom het maken van een switch. De monitoring moet het ministerie in staat stellen om verantwoording af te leggen, zoals aan de Tweede Kamer Daarnaast kan er op basis van de monitoring bepaald worden of bijsturing van activiteiten, het programma of de context van het programma wenselijk is. Daarmee krijgt de monitoring een lerend karakter. Beide functies zijn niet op elk moment in de tijd even relevant. Het kan bijvoorbeeld zijn dat de nadruk in de eerste jaren van het programma meer ligt op leren en de nadruk later meer op verantwoording komt te liggen.

3.1.1 Methodologische uitgangspunten monitor

- Structureel monitoren: Om de werking, resultaten en doelbereik van het programma te volgen is een jaarlijkse monitor nodig. Hiermee kan jaarlijks zicht verkregen worden op cijfermatige informatie, en kunnen trends en ontwikkelingen na een paar jaar in beeld gebracht worden. Na een paar jaar kunnen ook maatschappelijke effecten (= impact) van het programma in kaart worden gebracht. Daarnaast is het belang om tussentijds te evalueren benadrukt door betrokken partijen, om daarvan te kunnen leren. Met een jaarlijkse monitor kan regelmatig inzicht worden verkregen in de eerste ervaringen over wat goed gaat en wat beter kan. Ook de invloed van veranderingen in het programma en de context (zoals andere programma's of beleid) kan hiermee worden meegenomen in de monitor. Op deze manier kan zo nodig de monitoring worden aangepast om uiteindelijk aan het einde van het programma een zo effectief mogelijke evaluatie van het programma te kunnen uitvoeren.

- Combineren van verantwoorden en leren. Het is belangrijk dat de monitor ten eerste informatie oplevert waarmee richting de politiek en de maatschappij de inzet van middelen kan worden verantwoord. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om informatie over het aantal mensen dat een switch maakt, de voortgang van het programma, cijfermatige informatie over het bereik van producten en de effecten van het programma. Betrokkenen spreken daarnaast uit dat het ook belangrijk is dat de uitkomsten van de monitor voldoende aanknopingspunten bieden om te kunnen leren. Hierbij is juist zicht op knelpunten, werkzame mechanismen en verklaringen voor voortgang, bereik en effecten belangrijk. Hierbij maken we onderscheid tussen drie varianten van leren. Ten eerste gaat het om instrumenteel leren; het aanpassen van activiteiten en producten binnen het programma. Ten tweede gaat het om reflexief leren. In deze variant worden niet de activiteiten en producten zelf verbeterd, maar wordt de focus en koers van het programma indien nodig bijgestuurd. Tot slot kan de monitor systeemleren bevorderen. In deze variant vormen knelpunten die via het programma worden gesignaleerd maar niet in het programma kunnen worden opgelost, de basis om kritisch naar de context van het programma te kijken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het aanpassen van wetgeving en lokale regelgeving.

- Tellen en vertellen: Voor de monitor Simpel Switchen is een mixed methods-benadering nodig. Dat wil zeggen dat van zowel kwantitatieve als kwalitatieve methoden gebruik moet worden gemaakt. De monitor moet volgens betrokken partijen niet alleen kwantitatieve informatie opleveren. Juist de combinatie van tellen en vertellen, door kwantitatieve cijfers te koppelen aan verhalen, is van meerwaarde. Door gebruik van kwantitatieve methoden kunnen indicatoren cijfermatige informatie geven over de resultaten en de effecten van het programma, zoals het gebruik van producten, of het aantal mensen dat een stap zet. De kwalitatieve methoden maken het mogelijk om indicatoren in kaart te brengen over ervaringen van verschillende betrokkenen met het programma. Ook kunnen op deze manier kwantitatieve data beter geduid en geïnterpreteerd worden, en kunnen blinde vlekken in de kwantitatieve data beter inzichtelijk gemaakt worden, zoals de manier waarop werkprocessen zijn aangepast om het switchen te vereenvoudigen.

3.2 Van beleidstheorie naar indicatoren

Hieronder wordt de indicatorenset die gebruikt kan worden voor de monitoring van Simpel Switchen gepresenteerd. We richten ons hierbij uitsluitend op indicatoren voor de beoogde resultaten en werkzame mechanismen. Dit zijn immers de omvangrijkste onderdelen en het zijn daarnaast de onderdelen waarbinnen de meeste keuzes gemaakt moeten worden. De inhoud van de onderdelen input, outcomes en impact staat in hoge mate vast. Deze set van indicatoren is een uitwerking van de beleidstheorie. In lijn met de beleidstheorie worden er indicatoren op elk van de volgende niveaus opgesteld:

- niveau van het Simpel Switchen-programma;
- wettelijk en bestuurlijk niveau;
- niveau van uitvoeringsorganisaties (UWV, zorginstellingen en gemeenten) en professionals in uitvoeringsorganisaties;
- niveau van aanbieders van werkplekken zoals dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers;
- niveau van mensen die switchen (en hun sociale netwerk); en
- het niveau van onderzoek.

In de indicatorenset is per niveau ook omschreven of er bestaande data beschikbaar zijn om zicht te krijgen op de indicator of welke andere methoden er voorhanden zijn om indicatoren in kaart te brengen. Daarnaast wordt de timing van de dataverzameling omschreven, bijvoorbeeld of een indicator structureel jaarlijks gemeten moet worden. In de beschrijving wordt ook aangegeven welke indicatoren prioriteit hebben om meegenomen te worden, en wat de (on)mogelijkheden zijn voor het in kaart brengen van indicatoren. De indicatorenset is opgesteld op basis van de informatiebehoeften van organisaties die betrokken zijn bij het Simpel Switchen-programma, ervaringsdeskundigen, koplopergemeenten, en het kernteam van Simpel Switchen bestaande uit de programmamanager en beleidsmedewerkers van SZW en VWS. Hieronder vatten we per niveau in een tabel samen welke indicatoren werden geformuleerd. In Bijlage 3 wordt de gehele indicatorenset gepresenteerd.

3.3 Indicatoren per niveau

In de indicatorenset presenteren we per niveau, en per beoogd resultaat (= output) een aantal indicatoren die zijn verbonden aan werkzame mechanismen. Deze indicatoren kunnen worden ingezet om te onderzoeken of de doelen van het programma zijn gerealiseerd. Een aantal van de mechanismen of beoogde resultaten behoeft geen afzonderlijke indicator omdat deze onderdelen al via andere indicatoren kunnen worden gemeten of op een ander manier dan de monitor in kaart worden gebracht. Zoals eerder beschreven wordt er onderscheid gemaakt tussen kwantitatieve indicatoren (cijfermatige informatie die structureel wordt bijgehouden), en kwalitatieve indicatoren (informatie over ervaringen). In bijlage 3 is per niveau een compleet overzicht te vinden van de indicatoren. De indicatoren meten per niveau grofweg het volgende:

- Op het niveau van het Simpel Switchen-programma zijn indicatoren opgesteld over de bekendheid van en betrokkenheid van partijen (uitvoeringsorganisaties, aanbieders dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers) bij Simpel Switchen, en het gebruik van producten en aanwezigheid bij activiteiten. Ook zijn indicatoren opgesteld over de mate van tevredenheid over producten en activiteiten en de mate waarin producten of activiteiten ondersteunen bij het maken van een switch.
- Op wettelijk en bestuurlijk niveau zijn indicatoren opgesteld die meten of er naar aanleiding van activiteiten in Simpel Switchen aanpassingen zijn doorgevoerd in landelijke wet- en regelgeving en over de mate waarin gemeenten naar aanleiding van Simpel Switchen lokale regelgeving hebben aangepast. Ook zijn er indicatoren opgesteld over de mate van bestuurlijk draagvlak voor Simpel Switchen.
- Op het niveau van (professionals in) uitvoeringsorganisaties zijn indicatoren opgesteld die meten of professionals zich meer bewust zijn van de behoeften en de mogelijkheden van mensen die switchen, of er in de werkprocessen meer aandacht is voor het perspectief van mensen die switchen en of deze werkprocessen anders zijn ingericht om het switchen makkelijker te laten verlopen. Daarnaast omvat dit niveau ook indicatoren over de mate van domeinoverstijgende kennis en vaardigheden, domeinoverstijgende samenwerking en integrale ondersteuning, en over de mate waarin professionals kunnen adviseren over de mogelijkheden en instrumenten binnen de huidige wet- en regelgeving.
- Op het niveau van aanbieders van werkplekken zoals dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers zijn indicatoren opgesteld die meten of de bovenstaande actoren zich bewuster zijn van de talenten en de mogelijkheden van mensen die willen en kunnen switchen, of ze meer inzicht hebben in de mogelijkheden van ondersteuning, of mensen (de juiste) ondersteuning op een (betaalde) (werk)plek krijgen, en of deze actoren samenwerking zoeken met professionals van uitvoeringsorganisaties voor het organiseren van ondersteuning.
- Op het niveau van mensen die switchen (en hun sociale netwerk) zijn indicatoren opgesteld over de mate waarin mensen die switchen meer inzicht hebben in de mogelijkheden en de gevolgen voor hun financiën en ondersteuning, en of ze meer (financiële) stabiliteit ervaren als ze switchen. Daarnaast zijn indicatoren opgesteld die kwantitatief

zicht geven op welke belemmeringen bij welke stap voorkomen, en kwalitatief zicht geven op welke belemmeringen ervoor zorgen dat mensen niet switchen, en de mate van onzekerheid, angst en regie van mensen bij het maken van een switch. Tot slot zijn er indicatoren opgesteld over het aantal en welke stappen mensen zetten, of deze stappen duurzaam zijn, en of het ertoe leidt dat mensen terechtkomen op de best passende plek.

- Op het niveau van onderzoek worden geen indicatoren opgesteld voor de monitor. De resultaten uit de monitor dragen bij aan beter inzicht in data, resultaten en effecten van Simpel Switchen (hoofddoelstelling 6). Op deze manier kan de monitor bijdragen aan meer zicht op de landelijk praktijk van switchen, om te komen tot aanbevelingen voor het wegnemen van drempels en belemmeringen en het aanscherpen of bijstellen van het programma.

3.3.1 Contextfactoren

Naast de indicatoren die voortkomen uit de vijf verschillende niveaus is het ook van belang om ook zicht te krijgen op contextfactoren, omdat deze van invloed kunnen zijn op de mate waarin de doelen van het programma bereikt worden. Informatie over contextfactoren kan ook worden gebruikt bij de interpretatie en duiding van resultaten uit de monitor. Contextfactoren die belangrijk zijn voor de monitor zijn de factoren die in hoofdstuk 2 in kaart zijn gebracht. Uit het meerjarenprogrammaplan en de interviews met betrokkenen komt naar voren dat met name ander beleid en/of andere programma's die raken aan Simpel Switchen van belang zijn om mee te nemen in de monitor als contextfactor.

3.3.2 Moment waarop indicatoren worden gemeten

- Indicatoren over het programma Simpel Switchen worden jaarlijks in beeld gebracht. Op deze manier kan een overkoepelend beeld verkregen worden over de bekendheid van het programma en het gebruik van producten en activiteiten. Na ieder jaar is het wenselijk om te bepalen of er nieuwe producten en/of activiteiten zijn ontwikkeld, die dan in de jaren daarop moeten worden meegenomen in de monitor.

Resultaat (=output)	Indicatoren	Timing
1. Betrokkenheid bij Simpel Switchen-beweging	Voor dit onderdeel worden geen indicatoren opgesteld. Door het kernteam en de Werkplaats Simpel Switchen kan zicht worden gehouden, en worden geborgd dat Simpel Switchen bottom-up en in samenwerking met de uitvoeringspraktijk wordt uitgevoerd.	n.v.t.
2. Bekendheid van Simpel Switchen en betrokkenheid bij Simpel Switchen	Meten of Simpel Switchen bekend is, of de beoogde doelgroepen van het programma bereikt worden en betrokken zijn.	Jaarlijks
3. Gebruik van producten en het bijwonen van activiteiten van het Simpel Switchen-programma	Meten op welke manier professionals van uitvoeringsorganisaties (UWV, gemeenten, zorginstellingen), aanbieders dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers gebruikmaken van producten/activiteiten van Simpel Switchen, of ze tevreden zijn over producten/activiteiten, en of de producten/activiteiten ondersteunend zijn bij het maken van een switch: Meten of mensen die switchen gebruikmaken van producten van Simpel Switchen, of ze tevreden zijn over producten, en of producten ondersteunend zijn bij het maken van een switch:	Jaarlijks
4. In samenwerking aan het programma werken en het programma continu aanscherpen en bijstellen	Voor dit onderdeel worden geen indicatoren opgesteld. Het in samenwerking continu aanscherpen en bijstellen van het programma is een belangrijk onderdeel, maar hoeft geen onderdeel te zijn van de monitor. De resultaten van de monitor kunnen hier juist een bijdrage aan leveren.	n.v.t.

- Indicatoren op het wettelijk en bestuurlijk niveau kunnen tweejaarlijks worden gemeten. Het kan tijd kosten voordat aanpassingen in landelijke wet- en regelgeving en lokale regelgeving plaatsvinden, en/of wanneer er op bestuurlijk niveau veranderingen zijn op te merken in de mate van aandacht voor Simpel Switchen.

Resultaat (=output)	Indicatoren	Timing
5. Aanpassingen landelijke wet- en regelgeving	Meten of Simpel Switchen belemmeringen inzichtelijk maakt en oplossingen biedt voor belemmeringen in wet- en regelgeving op landelijk niveau.	Tweejaarlijks
6. Aanpassingen lokale regelgeving	Meten of Simpel Switchen doorwerking heeft op lokale regelgeving.	Tweejaarlijks
7. Draagvlak bestuurlijk niveau	Mate waarin het op bestuurlijk niveau belangrijk wordt gevonden dat mensen simpel kunnen switchen.	Tweejaarlijks

- Op het niveau van uitvoeringsorganisaties en professionals kunnen kwantitatieve indicatoren jaarlijks worden gemeten. Hierbij gaat het bijvoorbeeld over de mate waarin werkprocessen zijn aangepast en of er meer domeinoverstijgende samenwerking en integrale ondersteuning plaatsvinden. Het programma Simpel Switchen heeft sinds de start van het programma al intensief ingezet op activiteiten en producten op dit niveau, en daarom wordt verwacht dat bij de start van de monitor resultaten op dit niveau al jaarlijks in beeld gebracht kunnen worden. In aanvulling daarop

kunnen kwalitatieve indicatoren tweejaarlijks worden gemeten om verdiepend zicht te krijgen op kwantitatieve resultaten, en de wijze waarop professionals aanpassingen hebben doorgevoerd in ondersteuning van mensen die switchen.

Resultaat (=output)	Indicatoren	Timing
8. Aandacht voor de behoeften en mogelijkheden van mensen die switchen	Meten of professionals zich meer bewust zijn van de behoeften en mogelijkheden van mensen die switchen.	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks
9. Werkprocessen worden meer bezien vanuit het perspectief van mensen die switchen	Meten of professionals/uitvoeringsorganisaties in werkprocessen meer aandacht hebben voor het perspectief van mensen die switchen.	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks
10. Werkprocessen verlopen soepeler/ zijn geoptimaliseerd	Meten of professionals/uitvoeringsorganisaties werkprocessen anders inrichten om het switchen makkelijker te laten verlopen.	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks
11. Samenwerking tussen en binnen uitvoeringsorganisaties/integrale ondersteuning en begeleiding aan mensen die switchen	Meten of professionals meer domeinoverstijgende kennis en vaardigheden hebben en meer domeinoverstijgende samenwerking/integrale ondersteuning organiseren.	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks
12. Kennis over, en gebruik kunnen maken van de mogelijkheden en instrumenten binnen de wet- en regelgeving	Meten of professionals meer inzicht hebben in de verschillende mogelijkheden en instrumenten binnen de huidige wet- en regelgeving, en dat ook kunnen toepassen in de ondersteuning van mensen die switchen. Er is geen indicator opgesteld over de mate van kennis vanwege de aanname dat professionals met meer kennis over de wet- en regelgeving mensen daar beter over kunnen adviseren.	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks

- Op het niveau van niveau van aanbieders van werkplekken zoals dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers kunnen kwantitatieve indicatoren jaarlijks in beeld gebracht worden. De aankomende jaren wordt in het programma meer aandacht gegeven aan activiteiten en producten op dit niveau, waardoor resultaten mogelijk nog beperkt meetbaar of te relateren zijn aan het programma Simpel Switchen. Tegelijkertijd is voor het programma wenselijk om vanaf de start van de monitor meer zicht krijgen op de mate waarin werkgevers bijvoorbeeld al op de hoogte zijn welke mogelijkheden er zijn om mensen die switchen te kunnen ondersteunen. Op deze manier kan het programma tijdig inspelen op deze resultaten. In aanvulling op kwantitatieve indicatoren kunnen kwalitatieve indicatoren tweejaarlijks worden gemeten om verdiepend zicht te krijgen op kwantitatieve resultaten.

Resultaat (=output)	Indicatoren	Timing
13. Aandacht voor de talenten en mogelijkheden van mensen die willen en kunnen switchen	Meten of er meer bewustwording is om de talenten en mogelijkheden van mensen die willen en kunnen switchen centraler te stellen.	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks
14. Kennis over mogelijkheden voor het bieden van ondersteuning	Meten of aanbieders dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers meer inzicht hebben in de mogelijkheden van ondersteuning voor mensen die willen en kunnen switchen.	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks
15. Mensen krijgen de juiste ondersteuning op een (betaalde) (werk)plek om een stap te zetten	Meten of aanbieders dagbesteding/SW-bedrijven/sociaal ondernemers/werkgevers ondersteuning op een (betaalde) (werk)plek ten behoeve van de switch organiseren.	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks

- Op het niveau van mensen die switchen (en hun sociale netwerk) worden kwantitatieve indicatoren jaarlijks in kaart gebracht en worden kwalitatieve indicatoren tweejaarlijks in kaart gebracht. Net zoals op het niveau van uitvoeringsorganisaties heeft het programma intensief ingezet op producten en activiteiten op dit niveau en kunnen eerste resultaten al bij de start van monitor in kaart worden gebracht. Alleen resultaten over indicatoren die meten of het switchen eenvoudiger is geworden (output nr. 21) zijn pas na een paar jaar in beeld te brengen. Om bijvoorbeeld te bepalen of een switch duurzaam is, is het namelijk van belang dat mensen die switchen voor een langere tijd gevolgd worden.

Resultaat (=output)	Indicatoren	Timing
16. Mogelijkheden en (financiële) gevolgen van een switch zijn inzichtelijk	Meten of mensen die switchen (en/of het sociale netwerk) meer duidelijkheid en/of overzicht hebben van de mogelijkheden en gevolgen als ze switchen.	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks
17. Negatieve gevolgen van een switch zijn beperkt	Meten of mensen die switchen (en/of het sociale netwerk) meer (financiële) stabiliteit ervaren als ze switchen.	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks
18. (Financiële) belemmeringen bij het zetten van een stap	Kwantitatief zicht krijgen op belemmeringen bij het maken van een switch en op de vraag of belemmeringen afnemen.	Jaarlijks
19. Ervaren (financiële) belemmeringen bij het maken van een switch	Kwalitatief zicht krijgen op welke belemmeringen mensen ervaren bij het maken van een switch.	Tweejaarlijks
20. Ervaren onzekerheid, angst en veiligheid bij een switch	Meten of mensen die willen en kunnen switchen (en/of het sociale netwerk) beter geïnformeerd en voorbereid zijn op de switch.	Tweejaarlijks
21. In hoeverre mensen makkelijker switchen	Mate waarin mensen stappen zetten en in hoeverre een switch duurzaam is en/of ertoe leidt dat ze terechtkomen op de best passende plek.	Jaarlijks

3.4 Bronnen en onderzoeksmethoden

De indicatorenset richt zich uitsluitend op indicatoren voor de beoogde resultaten en werkzame mechanismen. De monitor zelf moet aandacht hebben voor alle onderdelen van de beleidstheorie. Zo is voor de monitor bijvoorbeeld ook informatie nodig over de achtergrondkenmerken van de doelgroep van Simpel Switchen, en de middelen die in dit programma beschikbaar zijn gesteld. Voor het in kaart brengen van deze informatie is zowel data uit bestaande bronnen nodig, als de inzet van aanvullende onderzoeksmethoden.

3.4.1 Bestaande databronnen

Er zijn verschillende databronnen beschikbaar die relevante informatie bevatten voor de monitor. De belangrijkste databronnen zijn: 1) de Spiegel Bestaanszekerheid van de Nederlandse Arbeidsinspectie, 2) UWV-dashboards en 3) data van het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS). Deze databronnen worden hieronder uitgewerkt, waarbij ook wordt aangegeven welke informatie de bron bevat en welke indicatoren hiermee kunnen worden gemeten.

Spiegel Bestaanszekerheid – Nederlandse arbeidsinspectie

De Spiegel Bestaanszekerheid is een onderzoek dat de afgelopen jaren is uitgevoerd door de Nederlandse Arbeidsinspectie, in het kader van toezichthouding op de doeltreffendheid van de uitvoering van het stelsel van werk en inkomen. Vanaf 2024 wordt dit toezicht ingevuld met een combinatie van monitor- en verdiepend toezichtonderzoek. In 2024 wordt de eerste stelselgerichte monitor uitgevoerd. De uitvoering daarvan loopt in ieder geval in het jaar erop door. Dit onderzoek biedt inzicht de ervaringen met gemeentelijke re-integratie op basis van de Participatiewet, re-integratie door UWV in het kader van WW, WIA en Wajong, werkgeversdienstverlening in de arbeidsmarktregio's en inkomensondersteuning door gemeenten in het kader van Participatiewet en aanvullende minimaregelingen. De groepen die worden aangesproken in dit onderzoek zijn de klanten brede Participatiewet, klanten Participatiewet doelgroepenregister, gemeentelijke klantmanagers Participatiewet, re-integratiemedewerkers UWV, werkgeversdienstverleners arbeidsmarktregio's en inkomensconsulenten van gemeenten. In de Spiegel Bestaanszekerheid wordt aan alle partijen uitgevraagd hoe de dienstverlening wordt ervaren. Informatie in dit onderzoek gaat onder andere over het contact van cliënten met de sociale dienst of jobcoach, de benodigde, ontvangen en ervaren ondersteuning van cliënten op gemaakte afspraken, en hoe cliënten de samenwerking tussen afdelingen en organisaties ervaren. Vanuit de onderzoeken bij klantmanagers en re-integratiemedewerkers wordt duidelijk hoe ze onderlinge samenwerking ervaren (bijv. zicht op ondersteuning door andere partijen) en belemmerende factoren die worden ervaren om mensen goed te kunnen ondersteunen (bijvoorbeeld door landelijke en/of gemeentelijke wet- en regelgeving). De Spiegel Bestaanszekerheid kan voor de monitor Simpel Switchen informatie geven over de ondersteuning van professionals in het domein van Werk en Inkomen. Zo kan dit onderzoek bijvoorbeeld meer informatie of aanwijzingen geven over indicatoren die meten of professionals rekening houden met de behoeften en mogelijkheden van mensen die ze ondersteunen, of professionals in werkprocessen het perspectief van mensen centraal zetten en de mate van domeinoverstijgende samenwerking. In de Spiegel Bestaanszekerheid wordt nog geen directe relatie met Simpel Switchen gelegd. Met de Inspectie SZW kan nader worden afgestemd of er mogelijkheden zijn om in de volgende edities vragen mee te nemen die ingaan op deze relatie.

Bestaande databron (Spiegel Bestaanszekerheid) gebruiken voor indicatoren:	
Niveau van uitvoeringsorganisaties en professionals	
8a	Mate waarin professionals in de interactie met mensen die switchen rekening houden met drempels en belemmeringen om te switchen
9a	Mate waarin professionals meer handelingsruimte hebben om in de ondersteuning van mensen die switchen het perspectief van mensen centraal te stellen
11a	Mate waarin professionals uit een ander domein elkaar kunnen vinden voor het begeleiden van mensen bij een switch
11b	Mate waarin professionals meer samenwerken met professionals uit een ander domein voor het begeleiden van mensen bij een switch
11c	Aantal casuïstiekbesprekingen met professionals uit verschillende domeinen bij het begeleiden van mensen bij een switch
Niveau van mensen die switchen en het sociale netwerk	
16a	Mate waarin mensen die switchen (of het sociale netwerk) weten waar ze recht op hebben qua toeslagen of tegemoetkomingen bij het maken van een switch
16b	Mate waarin mensen die switchen (of het sociale netwerk) weten op welke vormen van ondersteuning ze wel of niet recht hebben bij het maken van een switch
17c	Aantal keer dat mensen die een stap (terug) hebben gezet (weer) opnieuw moeten bewijzen dat ze een arbeidsbeperking hebben
17d	Aantal documenten (bijvoorbeeld loonbriefjes) dat mensen (opnieuw) moeten aanleveren bij het maken van een stap

UWV-dashboards

UWV publiceert enkele dashboards in de thema's geregistreerde werkzoekenden, WW, beschut werk, en de banenafspraak. Deze dashboards bevatten vooral beschrijvende informatie over de in- en uitstroomcijfers, waarbij aantallen kunnen worden gefilterd en gespecifieerd naar bijvoorbeeld type uitkering. Het dashboard Beschut werk en Banenafspraak zijn het meest relevant voor de monitor Simpel Switchen. Het dashboard Beschut werk laat het aantal aanvragen ten

opzichte van het aantal positieve adviezen zien, en het aantal geldige indicaties tegenover werkzame personen met een geldige indicatie. Het dashboard wordt jaarlijks bijgewerkt, en geeft vooral beschrijvende informatie over een deel van de mensen die switchen en kan gebruikt worden om informatie op te halen over de achtergrondkenmerken van de doelgroep Simpel Switchen. Namelijk, het aantal mensen dat een beschutte werkplek heeft. Het dashboard Banenafspraak bevat wat meer informatie en wordt elk kwartaal bijgewerkt. Het laat bijvoorbeeld ook stijgingen ten opzichte van voorgaande kwartalen zien, en het geeft inzicht in de banengroei naar type baan, en het aantal (werkzame) personen naar doelgroep (Participatiewet; Wajong; Wsw & Wiw/ID). Ook biedt dit dashboard inzicht in de in- en uitstroom van de banenafspraak naar reden (zoals: naar Wsw beschut werk; naar beschut werk Participatiewet of praktijkroute), en het laat zien hoe deze in- en uitstroom verdeeld is naar doelgroep. Daarmee bevat dit dashboard enige informatie over indicatoren die meten welke stappen mensen zetten en in welke situatie ze terechtkomen (bijlage 3; output nr. 21). Dit gaat wederom maar om een deel van de doelgroep Simpel Switchen, namelijk de doelgroep Banenafspraak. De dashboards van UWV bevatten dus vooral beschrijvende informatie over een deel van de doelgroep Simpel Switchen. De in-en uitstroomcijfers geven niet direct inzicht in of het eenvoudiger is voor mensen om te switchen en een stap vooruit of terug te zetten, en daarvoor zullen dan ook data van CBS en andere aanvullende methoden voor moeten worden ingezet. De data uit de dashboards zijn dan ook met name relevant als achtergrond. Ze beschrijven immers vooral de samenstelling van de doelgroep op enig moment.

Bestaande databron (UWV dashboards) gebruiken voor indicatoren:	
Niveau van mensen die switchen en het sociale netwerk	
21b	Mate waarin welke mensen welke stappen zetten

Data van het Centraal Bureau van de Statistiek

De microdata van CBS zijn een belangrijke bron voor het cijfermatig in beeld brengen van de stappen die mensen zetten en welke ondersteuning ze wel of niet ontvangen. Zo heeft CBS op maandelijkse basis gegevens over het totaal aantal mensen met een uitkering, een beschutte werkplek, participatieplaats, proefplaatsing, of reguliere werkplek. Ook heeft CBS op maandbasis gegevens over de voorzieningen in het kader van re-integratie en participatie die mensen gedurende een periode ontvangen, zoals een jobcoach, werkplekaanpassing, coaching naar werk of naar participatie, een training cursus of opleiding, of een vervoersvoorziening. Daarnaast kunnen met CBS-data mensen in de tijd gevolgd worden om bijvoorbeeld in kaart te brengen welke stappen mensen zetten, het aantal maanden dat iemand op een plek blijft, welke voorzieningen ze ontvangen, of dat ze na een aantal maanden weer een stap terug hebben gezet. Daarmee kunnen CBS-data dus gebruikt worden om te bepalen of mensen makkelijker switchen (bijlage 3; output nr. 21). De CBS-microdata bieden in ieder geval zicht op mensen in betaalde dienstverbanden (Polisadministratie), Beschut Werk (Pwet-bestanden) en mensen met een uitkering (onder andere bijstandsbestanden). Een belangrijk aandachtspunt is dat het momenteel in CBS-data niet mogelijk is om mensen die vanuit een dagbestedingsplek een stap zetten cijfermatig in beeld te brengen en over langere tijd te volgen. Daarom moet er voorafgaand aan de start van de monitor worden verkend welke structurele andere mogelijkheden er zijn om deze informatie te verzamelen. In aanvulling op de microdata zijn er nog enkele andere bronnen bij CBS die relevante informatie (kunnen) bevatten voor de monitor:

- CBS verzamelt beleidsinformatie over het sociaal domein in de Gemeentelijke monitor Sociaal Domein. Gemeenten leveren op vrijwillige basis gegevens aan over de voorzieningen voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Alleen de gegevens van gemeenten die toestemming hebben gegeven voor publicatie worden gepubliceerd. Onder andere het aantal mensen met een dagbestedingsplek wordt geregistreerd. Tot nu toe zijn er bij CBS maar van enkele gemeenten gegevens gepubliceerd en zijn gegevens niet te herleiden tot persoonsniveau, waardoor het nog onzeker is of deze databron van meerwaarde is voor de monitor Simpel Switchen.
- CBS registreert ook maandelijks de bijstandsvorderingen in de bijstandsdebiteuren- en fraudestatistiek (BDFS) wat informatie kan geven over de mate waarin mensen met een bijstandsuitkering, die bijvoorbeeld parttime gaan werken, te maken krijgen met terugvorderingen (bijlage 3; indicator 17a). Dit gaat alleen over mensen met een bijstandsuitkering, daarom zal aan de start van de monitor verder verkend moeten worden met welke data van de Belastingdienst en/of UWV meer informatie verkregen kan worden over terugvorderingen van toeslagen en/of andere type uitkeringen.

Bestaande databron (CBS-data) gebruiken voor indicatoren:	
Niveau van mensen die switchen en het sociale netwerk	
17a	Mate waarin mensen die switchen te maken hebben gehad met terugvorderingen van toeslagen of uitkeringen
17b	Mate waarin mensen die een switch hebben gemaakt meer of minder te besteden hebben na het zetten van een stap
21a	Aantal mensen dat een stap zet
21b	Welke stap(pen) mensen zetten
21c	Als iemand een stap zet, in welke situaties men terechtkomt
21d	Aantal maanden dat iemand op een plek blijft
21e	Aantal mensen dat een stap heeft gemaakt en ook een stap terug heeft gezet

3.4.2 Aanvullende onderzoeksmethoden

Informatie uit bestaande databronnen maakt het momenteel maar in beperkte mate mogelijk om de door ons geïdentificeerde indicatoren voor Simpel Switchen in kaart te brengen. Voor het opstellen van een monitor is het daarom belangrijk om aanvullende methoden in te zetten om ervoor te zorgen dat indicatoren kunnen worden bijgehouden. Dit vergt inspanningen van de onderzoekers van de monitor en betreffende organisaties om verder uit te zoeken hoe indicatoren kunnen worden gemeten met bijvoorbeeld enquêtes, en als er ontbrekende gegevens zijn, te bekijken op welke manieren er alsnog achter deze gegevens kan worden gekomen. Hieronder wordt beschreven welke aanvullende methoden op welke manier kunnen worden ingezet voor de monitor.

Gebruikersdata & Web analytics

Voor het meten van het gebruik van producten en de aanwezigheid bij activiteiten kan gebruikersdata worden opgevraagd. Hiervoor zal per producteigenaar onderzocht moeten worden welke data hierover beschikbaar zijn, omdat deze niet centraal geregistreerd worden. Het Nibud heeft bijvoorbeeld aangegeven dat zij gebruikersdata beschikbaar kunnen stellen over de tool 'Uitkering naar werk berekenaar'. Voor de aanwezigheid bij activiteiten geldt hetzelfde, maar dan per organisator van activiteiten. In aanvulling op gebruikersdata kan het verzamelen van webdata over bijvoorbeeld de landelijke communicatie van Simpel Switchen (nieuwsbrieven, online berichten en reacties) een beeld geven over de bekendheid van het programma en hoe over het programma gedacht wordt. Gebruikersdata en web analytics zijn relatief eenvoudig te verzamelen, mits de benodigde data wel worden geregistreerd door de betreffende partij van het product of activiteit.

Aanvullende onderzoeksbron (gebruikersdata & web analytics) gebruiken voor indicatoren:	
Niveau Simpel Switchen-programma	
3a & 3g	Aantal keer dat een product is gebruikt/gedownload
3b & 3h	Wie het product heeft gebruikt/gedownload
3c	Aantal mensen dat aanwezig is bij activiteiten
3d	Welke organisaties/professionals aanwezig zijn bij activiteiten

Enquêtes

Voor het structureel en kwantitatief in kaart brengen van indicatoren onder partijen in de uitvoeringspraktijk zijn jaarlijkse enquêtes nodig. Enquêtes onder bestuurders, beleidsmedewerkers en uitvoerend professionals van betrokken partijen kunnen bijvoorbeeld worden ingezet om een landelijk beeld te verkrijgen over wie bekend is met het programma, wie ermee aan de slag is gegaan, en het gebruik van producten en activiteiten. Ook kunnen aanpassingen in lokale regelgeving en bestuurlijk draagvlak in kaart worden gebracht. Bijvoorbeeld door aan gemeenten te vragen of zij naar aanleiding van het programma hun Participatiewet-verordening hebben aangepast of andere beleidswijzigingen hebben doorgevoerd. Korte enquêtes onder gemeenten leveren, afhankelijk van de benaderingswijze en de tijd die in nabellen kan worden gestoken, tussen de 20 en 30 procent respons op. Daarnaast is het mogelijk om via enquêtes te achterhalen of uitvoeringsorganisaties werkprocessen hebben aangepast en of er meer integrale samenwerking met professionals uit een ander domein plaatsvindt. In bijlage 3, de indicatorenset, is per beoogd resultaat aangegeven wanneer enquêtes onder welke doelgroepen kunnen worden ingezet.

Voor het behalen van voldoende respons en een representatief beeld is uitzetten van enquêtes onder alle partijen die bij Simpel Switchen betrokken zijn een arbeidsintensief proces. Daarom is er een gerichte wervingsstrategie nodig onder elk van de betrokken partijen voor het behalen van voldoende respons. Daarnaast is belangrijk om aandacht te hebben voor de balans tussen het verkrijgen van een representatief breed en de belasting van de praktijk met enquêtes. Door waar mogelijk aansluiting te zoeken bij enquêtes die al landelijk worden uitgezet bij partijen in de uitvoeringspraktijk, wordt de praktijk niet onnodig belast met extra enquêtes en kan toch een representatief beeld verkregen worden. Een andere strategie is het inzetten van methoden die ook van meerwaarde zijn voor de respondenten die informatie aanleveren voor de monitor. Hiervoor kan gedacht worden aan een deelnemersregistratiesysteem (DRS). Dit is een online systeem waarin deelnemers informatie kunnen aanleveren op een voor hun gewenst moment, en zij ook kunnen inzien welke informatie door andere deelnemers is aangeleverd. Voor de monitor Simpel Switchen zou dit relevant kunnen zijn, omdat iedere uitvoeringsorganisatie of zelfs professionals binnen uitvoeringsorganisaties anders met Simpel Switchen omgaan. Door de gegevens via een DRS te verzamelen kan binnen en tussen uitvoeringsorganisaties inzicht verkregen worden in hoe professionals en/of uitvoeringsorganisaties aan de slag zijn gegaan met Simpel Switchen.

Aanvullende onderzoeksbron (enquêtes) gebruiken voor indicatoren:	
Niveau Simpel Switchen-programma	
2a - f	Meten of Simpel Switchen bekend is, of de beoogde doelgroepen van het programma bereikt worden en betrokken zijn
3e & 3i	Tevredenheid over product/activiteit
3f	Mate waarin het product/activiteit heeft geholpen bij het ondersteunen van mensen bij een switch en/of het aanpassen van processen
3j	Mate waarin een product heeft geholpen bij het switchen
Wettelijk en bestuurlijk niveau	
6a	Aanpassingen in lokale regelgeving naar aanleiding van activiteiten in Simpel Switchen
7a	Mate waarin bestuurders/directeuren aandacht hebben voor Simpel Switchen
Niveau van uitvoeringsorganisaties en professionals	
8a	Mate waarin professionals in de interactie met mensen die switchen rekening houden met drempels en belemmeringen om te switchen
9a	Mate waarin professionals meer handelingsruimte hebben om in de ondersteuning van mensen die switchen het perspectief van mensen centraal te stellen
9b	Mate waarin professionals hun werkprocessen hebben aangepast om het perspectief van mensen die switchen centraal te stellen
10a	Mate waarin uitvoeringsorganisaties naar aanleiding van Simpel Switchen werkprocessen hebben aangepast om het switchen makkelijker te laten verlopen
11a	Mate waarin professionals uit een ander domein elkaar kunnen vinden voor het begeleiden van mensen bij een switch
11b	Mate waarin professionals meer samenwerken met professionals uit een ander domein voor het begeleiden van mensen bij een switch
11c	Aantal casuïstiekbesprekingen met professionals uit verschillende domeinen bij het begeleiden van mensen bij een switch
11d	Aanwezigheid van een regievoerder die partijen bij elkaar brengt
12a	Mate waarin professionals in de ondersteuning van mensen die (willen) switchen, mensen kunnen adviseren over de mogelijkheden en instrumenten binnen de huidige wet- en regelgeving
Niveau van aanbieders van werkplekken zoals dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers	
13a	Mate waarin aanbieders dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers in de begeleiding van mensen rekening houden met drempels en belemmeringen die spelen bij mensen die willen en kunnen switchen
13b	Mate waarin bovenstaande actoren in de begeleiding van mensen die willen en kunnen switchen het perspectief van mensen centraal zetten
14a	Mate waarin actoren op de hoogte zijn van welke mogelijkheden er zijn om mensen die switchen te kunnen ondersteunen
15a	Mate waarin mensen op een (betaalde) (werk)plek ondersteuning krijgen voor het zetten van een volgende stap
15b	Mate waarin ondersteuning op een (betaalde) (werk)plek aansluit op de behoefte van mensen die een stap willen zetten
15c	Mate waarin er samenwerking is tussen professionals van uitvoeringsorganisaties en actoren voor het bieden van ondersteuning
Niveau van mensen die switchen en het sociale netwerk	
16a	Mate waarin mensen die switchen (of het sociale netwerk) weten waar ze recht op hebben qua toeslagen of tegemoetkomingen bij het maken van een switch
16b	Mate waarin mensen die switchen (of het sociale netwerk) weten op welke vormen van ondersteuning ze wel of niet recht hebben bij het maken van een switch
17a	Mate waarin menen die switchen te maken hebben gehad met terugvorderingen van toeslagen of uitkeringen
17b	Mate waarin mensen die een switch hebben gemaakt meer of minder te besteden hebben na het zetten van een stap
17c	Aantal keer dat mensen die een stap (terug) hebben gezet (weer) opnieuw moeten bewijzen dat ze een arbeidsbeperking hebben
17d	Aantal documenten (bijvoorbeeld loonbriefjes) dat mensen (opnieuw) moeten aanleveren bij het maken van een stap
18a	Mate waarin belemmeringen per stap voorkomen
18b	Welke belemmeringen komen bij welke stap voor?

Casestudies

Voor het duiden en verdiepen van kwantitatieve informatie vanuit bestaande databronnen en enquêtes is het wenselijk om tweejaarlijks kwalitatieve methoden in te zetten. Gezien de samenhang van de verschillende niveaus, en de wens om resultaten vanuit verschillende perspectieven te belichten, stellen we voor om casusstudies in te zetten. Zo is bijvoorbeeld de ondersteuning van professionals en werkgevers van invloed op de mate waarin mensen stappen zetten, en kan het perspectief van professionals of werkgevers een vertekend beeld geven van de ervaringen van de mensen die switchen. Voor het inrichten van casestudies adviseren we de onderzoekers van de monitor om hiervoor een selectie van gemeenten te maken die met Simpel Switchen bezig zijn. Hiervoor is het van belang om een gevarieerde groep te selecteren, verspreid over wel en geen koplopergemeenten, die zich bezighouden met verschillende stappen van Simpel Switchen. Per geselecteerde gemeenten kunnen, afhankelijk van de manier waarop gemeenten met Simpel Switchen aan de slag zijn gegaan, ook gesprekken worden gevoerd met zorginstellingen, aanbieders dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers, en/of werkgevers. Op deze manier kunnen ervaringen vanuit meerdere perspectieven worden opgehaald, over bijvoorbeeld het organiseren van domeinoverstijgende samenwerking of het bieden van ondersteuning op een (betaalde) (werk)plek, en wat daarin wel en niet goed gaat.

Aanvullende onderzoeksbron (casestudies) gebruiken voor indicatoren:	
Niveau uitvoeringsorganisaties en professionals	
8a	Mate waarin professionals in de interactie met mensen die switchen rekening houden met drempels en belemmeringen om te switchen
9a	Mate waarin professionals meer handelingsruimte hebben om in de ondersteuning van mensen die switchen het perspectief van mensen centraal te stellen
9b	Mate waarin professionals hun werkprocessen hebben aangepast om het perspectief van mensen die switchen centraal te stellen
9c	De manier waarop werkprocessen zijn aangepast om het perspectief van mensen die switchen centraal te stellen
10a	Mate waarin uitvoeringsorganisaties naar aanleiding van Simpel Switchen werkprocessen hebben aangepast om het switchen makkelijker te laten verlopen
10b	De manier waarop werkprocessen zijn aangepast voor het versoepelen/optimaliseren van werkprocessen
11b	Mate waarin professionals meer samenwerken met professionals uit een ander domein voor het begeleiden van mensen bij een switch
Niveau van aanbieders van werkplekken zoals dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers	
13a	Mate waarin aanbieders dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers in de begeleiding van mensen rekening houden met drempels en belemmeringen die spelen bij mensen die willen en kunnen switchen
13b	Mate waarin bovenstaande actoren in de begeleiding van mensen die willen en kunnen switchen het perspectief van mensen centraal zetten
14a	Mate waarin actoren op de hoogte zijn van welke mogelijkheden er zijn om mensen die switchen te kunnen ondersteunen
15a	Mate waarin mensen op een (betaalde) (werk)plek ondersteuning krijgen voor het zetten van een volgende stap
15b	Mate waarin ondersteuning op een (betaalde) (werk)plek aansluit op de behoefte van mensen die een stap willen zetten
15c	Mate waarin er samenwerking is tussen professionals van uitvoeringsorganisaties en actoren voor het bieden van ondersteuning
Niveau van mensen die switchen en het sociale netwerk	
16a	Mate waarin mensen die switchen (of het sociale netwerk) weten waar ze recht op hebben qua toeslagen of tegemoetkomingen bij het maken van een switch
16b	Mate waarin mensen die switchen (of het sociale netwerk) weten op welke vormen van ondersteuning ze wel of niet recht hebben bij het maken van een switch
17a	Mate waarin menen die switchen te maken hebben gehad met terugvorderingen van toeslagen of uitkeringen
17b	Mate waarin mensen die een switch hebben gemaakt meer of minder te besteden hebben na het zetten van een stap
19a	Welke belemmeringen mensen tegenhouden bij mensen die de intentie hebben om te switchen
19b	Welke belemmeringen het zwaarst wegen om mensen tegen te houden om te switchen
20a	Mate waarin mensen bij het zetten van een stap onzeker of angstig zijn
20b	Mate waarin mensen bang zijn om toeslagen aan te vragen/kwijt te raken bij het maken van een stap
20c	Mate waarin mensen bang zijn om uitkeringen kwijt te raken bij het maken van een stap
20d	Mate waarin mensen die switchen (voor hun gevoel) meer regie hebben over hun situatie

Interviews met mensen die switchen

Op basis van eerder onderzoek en gesprekken onder de doelgroep is al veel zicht verkregen op de ervaren belemmeringen. De monitor moet meer zicht gaan bieden op het hoe vaak belemmeringen voorkomen (kwantitatief) en hoe zich dat uit in gedrag van mensen bij het wel of niet maken van een switch (kwalitatief). Om het gedrag in kaart te brengen is het belangrijk om het perspectief van mensen die switchen zelf mee te nemen. Dit kan getrapt. Ten eerste kan het perspectief van mensen die switchen worden opgehaald via het sociale (netwerk) van mensen (die kunnen en willen) switchen. Ten tweede is het belangrijk om met de groep zelf in gesprek te gaan; niet alleen mensen die een stap hebben gezet, maar ook de mensen die dat niet hebben gedaan. Aangezien het om een brede doelgroep gaat is het belangrijk om ingangen te vinden via bestaande netwerken om in contact te komen met de doelgroep. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de netwerken die beschikbaar zijn via Mind, IederIn, de Landelijke Cliëntenraad of de Landelijke Federatie van Belangenorganisaties van Mensen met een Verstandelijke Beperking (LFB). Een andere mogelijkheid is om professionals die in het kader van de monitor geïnterviewd zijn, te vragen of zij ons in contact kunnen brengen met mensen die (willen en kunnen) switchen. Voor het voeren van gesprekken met mensen die switchen is het ook belangrijk om een passende methode te kiezen die mensen helpt om hun ervaringen over het wel of niet zetten van een stap te bespreken of te reflecteren op overwegingen of keuzes die ze in dit proces gemaakt hebben. Passende methoden hiervoor zijn bijvoorbeeld scenario-gebaseerd interviewen of de Q-methode. Scenario-gebaseerd interviewen houdt in dat deelnemers wordt gevraagd om te reageren op situaties, om inzicht te krijgen in hun gedachten, gevoelens en reacties op verschillende scenario. De Q-methode is een onderzoekstechniek waarbij deelnemers hun meningen of overwegingen rangschikken over een reeks stellingen, waardoor onderzoekers inzicht krijgen in de verschillende perspectieven binnen een bepaald onderwerp of vraagstuk en welke perspectieven dominant zijn.

Aanvullende onderzoeksbron (interviews) gebruiken voor indicatoren:	
Wettelijk en bestuurlijk niveau	
5a	Welke aanpassingen er zijn gedaan in landelijke wet- en regelgeving naar aanleiding van Simpel Switchen
6b	Welke aanpassingen zijn gedaan in lokale regelgeving naar aanleiding van activiteiten in Simpel Switchen
Niveau uitvoeringsorganisaties en professionals	
12a	Mate waarin professionals in de ondersteuning van mensen die (willen) switchen, mensen kunnen adviseren over de mogelijkheden en instrumenten binnen de huidige wet- en regelgeving

3.5 Uitvoering van het monitoringsplan

Bij het in kaart brengen van de indicatoren en de mogelijkheden om die te meten is het ook belangrijk om aandacht te hebben voor de benodigde capaciteit om de monitor uit te kunnen voeren, welke expertise er nodig is om de monitor uit te voeren, en de planning van de monitor. Tot slot wordt beschreven hoe inzichten uit de monitor gepresenteerd en bruikbaar gemaakt kunnen worden voor verschillende doelgroepen.

3.5.1 Capaciteit

Voor een monitor van Simpel Switchen is voldoende capaciteit nodig om in ieder geval over de periode 2024-2027 (periode meerjarenprogramma) een monitor op te zetten, uit te voeren en daarover te rapporteren. Hierbij gaat het om zowel het structureel monitoren van cijfermatige resultaten van Simpel Switchen als het in beeld brengen van ervaringen van betrokkenen bij het programma. Voor de monitor is in ieder geval jaarlijks capaciteit nodig voor:

- verzamelen van gegevens van al bestaande databronnen;
- ontwikkelen van vragenlijsten en contactgegevens inventariseren voor het uitzetten van vragenlijsten onder verschillende doelgroepen;
- ontwikkelen van interviewleidraden en het werven van respondenten voor het kwalitatief in beeld brengen van ervaringen;
- kwantitatieve en kwalitatieve dataverzameling;
- analyse en rapportage van resultaten van de monitor.

Ruimte voor het uitbreiden of aanpassen van de monitor

De inhoud van Simpel Switchen staat niet vast en is afhankelijk van waar knelpunten spelen en waar oplossingen mogelijk zijn. Daarnaast wordt het programma samen met de uitvoeringspraktijk en ervaringsdeskundigen continu aangescherpt en aangepast. Dit betekent dat er tussentijds veranderingen kunnen optreden in het programma, waarbij het wenselijk kan zijn om deze veranderingen mee te nemen in de monitor. Ook kunnen partijen uit de praktijk naar aanleiding van de resultaten uit de monitor wensen hebben voor een andere insteek van een monitor. Daarom is het belangrijk om elk jaar ruimte te houden voor eventuele uitbreiding of aanpassing van de monitor. Aanpassingen of uitbreiding zijn bijvoorbeeld het uitbreiden van de jaarlijkse steekproef van de monitor, bepaalde doelgroepen uitgebreider kwalitatief bevragen, extra vragen stellen in de vragenlijsten of interviews, of verdiepend of aanvullend onderzoek uitvoeren voor de monitor. Ook zou het kunnen zijn dat eerder ingezette methoden worden vervangen door een andere (intensievere) methoden van onderzoek.

3.5.2 Expertise

Voor het uitvoeren van een meerjarige monitor voor Simpel Switchen is de volgende expertise nodig:

- kennis op het thema participatie van mensen met kwetsbaarheden en drempels en belemmeringen waar mensen tegenaanlopen bij het zetten van een stap;
- kennis van wet- en regelgeving in het sociaal en re-integratiedomein;
- kennis van en ervaring met het doen van onderzoek, met daarin zowel ervaring met kwantitatieve als met kwalitatieve onderzoeksmethoden;
- ervaring met het uitvoeren van monitoronderzoek.

Expertise van buitenaf:

- Partijen die data kunnen leveren voor het meten van indicatoren. Hierbij gaat het om partijen die data kunnen aanleveren over het gebruik van producten en activiteiten, maar ook over partijen die data kunnen leveren vanuit bestaande databronnen zoals de Arbeidsinspectie, UWV en CBS.

3.5.3 Planning van de monitor

Voor de planning van de monitor zijn er twee aandachtspunten:

- Allereerst is het van belang om de monitor niet te kort te laten lopen. Het duurt waarschijnlijk even voordat op alle onderdelen van de beleidstheorie effecten zichtbaar zijn. Het kan bijvoorbeeld lang duren voordat mensen duurzame stappen zetten. Mensen zijn voorzichtig en zetten soms ook weer een stapje terug voordat ze terechtkomen op de voor hun best passende plek. Daarom kan pas op zijn vroegst na en paar jaar het doelbereik van het programma worden vastgesteld. Alle eerdere rapportages over de monitor hebben een disclaimer nodig dat de cijfers met betrekking tot het doelbereik nog voorlopig zijn.
- Bij Simpel Switchen zijn veel verschillende partijen betrokken met elk een andere rol in het programma. De onderzoekers van de monitoring adviseren we om in een vroeg stadium organisaties te benaderen voor het verzamelen van

data en het maken van afspraken. Kwantitatieve informatie moet bij veel verschillende partijen worden opgehaald, en het kost tijd om te bepalen hoe deze informatie moet worden ontsloten en kan worden verwerkt. Hetzelfde geldt voor kwalitatieve informatie, dus daarom zal tijdig gestart moeten worden met het werven van respondenten. Door hiermee rekening te houden tijdens de start of mogelijk al tijdens een tussentijdse evaluatie kan tijdnood tijdens de monitoring zo veel mogelijk voorkomen worden.

3.5.4 Presentatie van resultaten

De uitkomsten van de monitor dienen in verschillende vormen gerapporteerd te worden. De doelgroep van de resultaten van de monitor is divers, evenals de doelen van de rapportage, en daar dient dan ook rekening mee te worden gehouden.

Jaarlijkse rapportage: in de periode 2024-2027 zal jaarlijks een rapport moeten worden opgeleverd over de resultaten van de monitor. In deze jaarlijkse rapportage wordt beschreven in welke mate de resultaten van het programma worden behaald en of het programma op koers ligt. Het rapport zal aan de volgende doelgroepen worden opgeleverd:

- Aan de Tweede Kamer zal de rapportage worden aangeboden als periodieke rapportage om de voortgang van het programma te kunnen verantwoorden en hoeverre doelen wel/niet gehaald zijn en waarom.
- Het kernteam (de beleidsmakers) en de werkplaats Simpel Switchen kunnen de jaarlijkse rapportage gebruiken om lessen te trekken voor het programma en om te bepalen of er nog aanpassingen en/of verbeteringen in het programma nodig zijn.
- Partijen in de uitvoeringspraktijk kunnen de bevindingen in het rapport gebruiken om inspiratie op te doen voor hun eigen activiteiten over Simpel Switchen. Ook kunnen ze op basis hiervan bepalen welke acties in gang gezet moeten worden voor het oplossingen van knelpunten bij het maken van een switch.
- Het brede publiek kan de rapportage gebruiken voor inzicht in de voortgang en gebeurtenissen van het programma Simpel Switchen.

In de op te leveren rapporten staan cijfermatige overzichten van de resultaten van Simpel Switchen, en kwalitatieve ervaringen van de diverse doelgroepen. Om tegemoet te komen aan de wensen van deze doelgroep kan de rapportage op de volgende manier worden uitgewerkt door:

- Een managementsamenvatting toe te voegen.
- Cijfermatige informatie zo veel als mogelijk in grafieken en figuren te presenteren, en waar mogelijk gebruik te maken van schema's en diagrammen om bepaalde uitkomsten visueel weer te geven.
- Zelfstandig te lezen infographics te delen met het brede publiek die op een toegankelijke wijze inzicht bieden in de voortgang en de resultaten van het programma. Het delen hiervan kan ook een bijdrage leveren aan de bekendheid van de Simpel Switchen-beweging. Voor het structureren van resultaten kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een klantreis, waarin de verschillende stappen in beeld worden gebracht met daaraan verbonden de belangrijkste resultaten per stap, zoals aanpassingen in wet- en regelgeving of de belangrijkste belemmeringen.

Tussentijdse rapportage: naast de jaarlijkse rapportage is het ook van belang dat resultaten van de monitor, bijvoorbeeld door middel van een presentatie, tussentijds met de werkplaats Simpel Switchen worden gedeeld. Met deze tussentijdse resultaten kan inzicht geboden worden in de voortgang van het programma en in hoeverre 'in de goede richting' wordt bewogen. Ook kunnen tussentijdse resultaten van de monitor gebruikt worden om met de werkplaats na te denken over de werking van het programma (en de beleidstheorie te toetsen). Op deze manier kan in de inrichting van het programma tijdig worden ingespeeld op ontwikkelingen die opvallen of wanneer verwachte resultaten niet behaald worden. Dit draagt bij aan het verander- en verbeterproces en geeft het aanknopingspunten om het programma waar wenselijk bij te sturen. Door bij het delen van resultaten met de werkplaats ook de ruimte te bieden aan het delen van succesfactoren en goede voorbeelden kan de monitor ook een rol spelen bij het verder verspreiden daarvan. Tot slot is het voor de Simpel Switchen-beweging ook van belang dat de resultaten uit de monitor regelmatig met betrokken partijen breder dan de werkplaats gedeeld worden. Dit is goed voor de bekend en het gebruik van het programma, en kan de deelnamebereidheid van partijen uit de praktijk voor de monitor verhogen.

B

Bijlagen

REGIOPLAN

Bijlage 1 – Geïnterviewden van organisaties

Geïnterviewden fase 1 – opstellen beleidstheorie

- Organisaties
  - Movisie
  - Optimalistic
  - Divosa
  - Ministerie van VWS
  - Ministerie van SZW
  - VGN

Geïnterviewden fase 2 – ontwikkelen indicatorenset

- Organisaties
  - Mind
  - Iederin
  - UWV
  - LCR
  - LFB
  - VNG
  - Movisie
  - Divosa
  - Nibud
  - SAM
  - Inlichtingenbureau
  - Optimalistic
  - VGN

- Gemeenten
  - Helmond
  - IJsselgemeenten
  - Oss
  - Nijmegen
  - Amersfoort

Problemen en oorzaken

Probleem: Participatie van met name mensen met kwetsbaarheden en arbeidsbeperkingen wordt belemmerd door knelpunten in switches (heen en terug) tussen een uitkering, dagbesteding en verschillende vormen van betaald werk (beschut werk, banenafspraak, regulier werk)

Oorzaken probleem

1) (Financiële) onzekerheid en gevoel van onveiligheid bij een switch

- Mensen die een stap kunnen zetten van bijvoorbeeld dagbesteding naar (beschut) werk doen dat nu niet altijd door onvoldoende gevoel van veiligheid bij een switch, angst/onzekerheid over de financiële gevolgen van een switch, en of zij weer beroep kunnen doen op een indicatie dagbesteding, indicatie beschut werk of uitkering als het tegenzit.

2) Domeinoverstijgende complexe wet- en regelgeving

- Mensen die een switch maken krijgen te maken met een breed spectrum aan wetten, regels en voorzieningen die zijn belegd bij verschillende organisaties

3) Ontbreken van domein overstijgende samenwerking voor optimale ondersteuning van mensen die een switch maken

- Complexiteit van domein overstijgende wet- en regelgeving maakt het niet makkelijk voor professionals om mensen te helpen bij een switch of om hen goed te informeren
- Niet makkelijk inzichtelijk voor professionals welke mogelijkheden er zijn voor ondersteuning, wie daarvan gebruik kunnen maken en wie degene is die stappen moet zetten om de inzet van voorzieningen te realiseren
- Organisatorische en financiële schotten tussen en binnen uitvoeringsorganisaties staan een integrale aanpak en samenwerking tussen domeinen in de weg.

Simpel Switchen Programma (input & throughput)

Hoofddoelen

1. Bij een switch beter financieel en fiscaal inzicht voor de doelgroep en professionals en de negatieve gevolgen daarvan beperken
2. Er zijn soepelere overgangen tussen uitkering, onbetaald werk (dagbesteding) en betaald werk (beschut werk, banenafspraak, regulier werk)
3. Er zijn soepelere overgangen tussen vormen van betaald werk (beschut, banenafspraak en regulier werk)
4. Als mensen een stap zetten is er altijd een veilige weg terug
5. Professionals voelen zich gesteund en hebben de kennis en tools om mensen te ondersteunen bij het simpel switchen
6. Beter inzicht in data, resultaten en effecten van Simpel Switchen

Middelen: Vanuit de ministeries van SZW (primair) en VWS is en wordt er budget beschikbaar gesteld voor het verlenen van subsidies en voor het uitvoeren van activiteiten en/of producten

Doelgroep Simpel Switchen

1. Mensen die kunnen en willen switchen (heen en terug) tussen een uitkering, dagbesteding en verschillende vormen van betaald werk (beschut werk, banenafspraak, regulier werk)
2. Om de switch mogelijk te maken is ondersteuning nodig vanuit: (Professionals van) uitvoeringsorganisaties en aanbieders van dagbesteding, sw-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers

Activiteiten wet- en regelgeving

- Signalerende rol dat wet- en regelgeving zorgt voor drempels en belemmeringen in switches
- Activiteiten in gang zetten gericht op het aanpassen van wet- en regelgeving waar nodig en waar mogelijk (het doen van voorstellen voor het aanpassen van wet- en regelgeving)
- Kennis verspreiden over wettelijke kaders en overzicht bieden van de mogelijkheden en instrumenten die de wet- en regelgeving biedt

Activiteiten en producten gericht op bewustwording, inspireren, professionele ontwikkeling, en samenwerking:

- Serious game één uur in de bijstand
- Simpel Switchen: voorbeeldroutes
- Klantreis van arbeidsmatige dagbesteding naar beschut werk Belevingsmodulen
- Inspiratielabs On Tour (IOT's)
- Nieuwsbrieven Simpel Switchen
- Handreiking van dagbesteding naar beschut werk
- Creëren passende functies en praktijkopleidingen voor het switchen van dagbesteding naar werk.
- Leergang Simpel Switchen

Hulpmiddelen en toolkits om uitvoeringsorganisaties en professionals te ondersteunen/faciliteren:

- Keuzehulp Simpel Switchen: switchen tussen dagbesteding en (beschut) werk
- Stappenplan Simpel Switchen tussen uitkering en werk
- Toolkit snelle aanvraag – snel besluit
- Toolkit gezamenlijke dienstverlening gemeenten en UWV
- Toolkit parttime werk naast uitkering
- De handreiking Verrekenen inkomsten uit parttime ondernemerschap
- Werkblad goed geregeld gesprek

Hulpmiddelen en toolkits om mensen die switchen te ondersteunen:

- Keuzehulp Simpel Switchen: switchen tussen dagbesteding en (beschut) werk
- Uitkering naar werk berekenaar
- Werkblad goed geregeld gesprek

Onderzoek

- Doorgroeien van dagbesteding naar werk: oplossingen voor financiële knelpunten (De Beleidsonderzoekers, Berenschot, 2023)
- Bufferbudget als oplossing voor inkomstenverrekening? (De Beleidsonderzoekers, Verwonderzoek, 2022)
- Simpel Switchen op de kaart (Movisie, Stimulanz, 2020)

Werkzame mechanismen

Niveau van het Simpel Switchen programma

- Uitbouwen van de Simpel Switchen-beweging; elkaar inspireren met concrete voorbeelden en stimuleren van innovaties
- Bottom up; samen met de uitvoeringspraktijk en ervaringsdeskundigen inventariseren en oplossen van knelpunten bij het maken van een switch
- Inhoud van het programma staat niet vast en is afhankelijk van waar knelpunten spelen en waar oplossingen mogelijk zijn

Wettelijk en bestuurlijk niveau

- Inzichtelijk maken van drempels en belemmeringen in wet- en regelgeving op landelijk niveau en in regelgeving op lokaal niveau
- Creëren van bewustwording op bestuurlijk niveau voor het belang van Simpel Switchen

Niveau van uitvoeringsorganisaties en professionals

- Starten van bewustwordingsprocessen om behoeften en mogelijkheden van mensen die switchen centraal stellen
- Inzicht geven in werkprocessen tijdens het switchen
- Inspireren en faciliteren om werkprocessen anders in te richten
- Inspireren en faciliteren bij het organiseren van domein overstijgende samenwerking
- Ontwikkelen van domein overstijgende kennis en vaardigheden
- Informeren, inspireren, en te wijzen op de verschillende mogelijkheden en instrumenten die de huidige wet- en regelgeving biedt

Niveau van aanbieders dagbesteding, sw-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers

- Bewust maken van de talenten en mogelijkheden van mensen die switchen
- Inzicht geven in de mogelijkheden van ondersteuning op een (betaalde) (werk)plek ten behoeve van de switch
- Faciliteren bij het organiseren van ondersteuning op een (betaalde) (werk)plek ten behoeve van de switch

Niveau van mensen die switchen (en hun sociale netwerk)

- Mensen die switchen (en het sociale netwerk) meer duidelijkheid, overzicht van de (financiële) mogelijkheden en gevolgen, en stabiliteit bieden als zij switchen;
- Mensen die switchen (en het sociale netwerk) informeren en voorbereiden op de switch

Niveau van onderzoek en kennisontwikkeling

- Het doen van onderzoek

Resultaat (output)

- Partijen in de uitvoeringspraktijk zijn bekend en betrokken bij de Simpel Switchen beweging
- Activiteiten worden bijgewoond en producten worden gebruikt
- In samenwerking aan het Simpel Switchen programma werken en vanuit de uitvoeringspraktijk het programma continu aanscherpen en bijstellen

- Aanpassingen in landelijke wet- en regelgeving en lokale regelgeving wanneer drempels en belemmeringen in overgangen voor switchers niet op een andere manier kunnen worden opgelost
- Draagvlak op bestuurlijk niveau voor Simpel Switchen

- Meer aandacht voor de behoeften en mogelijkheden van mensen die switchen, en waar nodig ondersteuning bieden
- Werkprocessen meer bezien vanuit het perspectief van mensen die switchen
- Werkprocessen in uitvoeringsorganisaties verlopen soepeler/zijn geoptimaliseerd
- Betere samenwerking tussen en binnen uitvoeringsorganisaties uit verschillende domeinen
- Meer integrale ondersteuning en begeleiding aan mensen die switchen
- Meer kennis over de mogelijkheden en instrumenten binnen de wet- en regelgeving bij een switch, en mensen daarover kunnen informeren
- Meer gebruik maken van de mogelijkheden en instrumenten binnen de wet- en regelgeving

- Meer aandacht voor de talenten en mogelijkheden van mensen die willen en kunnen switchen
- Meer kennis over welke mogelijkheden er zijn voor het bieden van ondersteuning
- Mensen krijgen op een (betaalde) (werk)plek de juiste ondersteuning om een stap te zetten

- Mogelijkheden en (financiële) gevolgen bij een switch zijn inzichtelijk en negatieve gevolgen van een switch zijn beperkt
- Mensen ervaren minder (financiële) belemmeringen om een stap te zetten
- Mensen ervaren minder onzekerheid/angst om een stap te(rug) te zetten
- Mensen ervaren meer veiligheid bij het zetten van een stap

- Er is data en monitoring om de resultaten van Simpel Switchen (producten/activiteiten) in beeld te brengen en te delen en het programma waar wenselijk bij te sturen
- Op landelijk niveau meer zicht op de landelijke praktijk van verschillende vormen van switchen, en meer zicht op ervaringen en concrete problematiek wat betreft switchen

Outcomes & Impact

Wegnemen van drempels en belemmeringen, zodat:

1. mensen makkelijk(er) en veilig(er) tussen uitkering en werk en tussen dagbesteding - beschut werk - banenafspraak - regulier werk switchen
2. meer mensen zelf of met hulp mee kunnen doen op de voor hen op dat moment best passende (betaalde) (werk)plek.

Duurzame veranderingen in de uitvoeringspraktijk om overgangen soepeler te laten verlopen en de arbeidsmarkt inclusiever te maken

Domein overstijgende samenwerking tussen en binnen uitvoeringsorganisaties

Omstandigheden van mensen die switchen

Werkgelegenheid: krapte op de arbeidsmarkt

Tijd, beleidsvrijheid en speelruimte van professionals om aan de slag te gaan met Simpel Swichen

De mate van beschikbare middelen in het brede sociale domein; financiele en personeelstekorten

Politieke context: in hoeverre is er in het nieuwe kabinet ruimte voor het Simpel Switchen programma

Bestaande infrastructuur en samenwerking tussen gemeenten, UWV, aanbieders dagbesteding, sw-bedrijven, sociaal ondernemers, werkgevers

Aanpalende programma's en/of aanpalend beleid die ook van invloed zijn op het maken van een switch

Relevante andere onderzoeken en projecten buiten Simpel Switchen die ook inzicht geven in drempels en belemmeringen om te switchen en mogelijke aangrijpingspunten om het switchen te vereenvoudigen

Bijlage 3 – Indicatorenset

Indicatoren op het niveau van het Simpel Switchen-programma

Resultaat (=output)	Indicatoren	Databron of aanvullende onderzoeksmethode	Timing	Aandachtspunten bij het meten van indicatoren
1. Betrokkenheid bij Simpel Switchen-beweging	Voor dit onderdeel worden geen indicatoren opgesteld. Door het kernteam en de Werkplaats Simpel Switchen kan zicht worden gehouden, en worden geborgd dat Simpel Switchen bottom-up en in samenwerking met de uitvoeringspraktijk wordt uitgevoerd.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2. Bekendheid van Simpel Switchen en betrokkenheid bij Simpel Switchen	Meten of Simpel Switchen bekend is, of de beoogde doelgroepen van het programma bereikt worden en betrokken zijn: a) Aantal partijen uit de praktijk (gemeenten, UWV, zorginstellingen, aanbieders van dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers) dat bekend is met Simpel Switchen* b) Welke partijen uit de praktijk bekend zijn met Simpel Switchen* c) Mate waarin partijen uit de praktijk bekend zijn met producten/activiteiten van Simpel Switchen* d) Welke partijen uit de praktijk bekend zijn met producten/activiteiten van Simpel Switchen* e) Mate waarin partijen uit de praktijk actief aan de slag zijn gegaan met Simpel Switchen* f) Hoe partijen uit de praktijk denken over Simpel Switchen+	Aanvullende onderzoeksmethode: enquête onder betrokken bestuurders, beleidsmedewerkers, uitvoerend professionals van betrokken partijen en onder directeuren en/of leidinggevenden van SW-bedrijven sociaal ondernemers en werkgevers Analyse van landelijke communicatie; nieuwsbrieven, online berichten en reacties etc.	Jaarlijks	Elke gemeente, zorginstelling, SW-bedrijf, sociaal ondernemer en werkgever telt als een partij. Voor het behalen van voldoende respons op de enquête is een gerichte communicatiestrategie nodig onder elk van bovenstaande partijen. Voor het verkrijgen van een landelijk en representatief beeld over de mate waarin mensen die switchen tevreden zijn over een product en de mate waarin het mensen heeft geholpen bij het maken van een switch is het beter om informatie via andere partijen uit te vragen. Bij mensen die switchen is het persoonsafhankelijk of en van welk product zij gebruikmaken, waarbij het risico bestaat dat weinig informatie kan worden verkregen als dit bij de mensen zelf wordt opgehaald.
3. Gebruik van producten en het bijwonen van activiteiten van het Simpel Switchen-programma	Meten op welke manier professionals van uitvoeringsorganisaties (UWV, gemeenten, zorginstellingen), aanbieders dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers gebruikmaken van producten/activiteiten van Simpel Switchen, of ze tevreden zijn over producten/activiteiten, en of de producten/activiteiten ondersteunend zijn bij het maken van een switch: a) Aantal keer dat een product is gebruikt/gedownload* b) Wie het product heeft gebruikt/gedownload* c) Aantal mensen dat aanwezig is bij activiteiten* d) Welke organisaties/professional aanwezig zijn activiteiten bij activiteiten* e) Tevredenheid over product/activiteit* f) Mate waarin het product/de activiteit heeft geholpen bij het ondersteunen van mensen bij een switch en/of het aanpassen van processen* Meten of mensen die switchen gebruikmaken van producten van Simpel Switchen, of ze tevreden zijn over producten, en of producten ondersteunend zijn bij het maken van een switch: g) Aantal keer dat een product is gebruikt/gedownload* h) Wie een product heeft gebruikt/gedownload* i) Tevredenheid over een product* j) Mate waarin een product mensen heeft geholpen bij het switchen*	Aanvullende onderzoeksmethoden: Web-analytics en (gebruikers)data analyseren op het gebruik van producten en aanwezigheid bij activiteiten (indicator a, b, c, d, g en h) Enquête onder betrokken bestuurders, beleidsmedewerkers, uitvoerend professionals en onder directeuren en/of leidinggevenden van SW-bedrijven sociaal ondernemers en werkgevers die gebruikmaken van producten of activiteiten hebben bijgewoond, (indicator e, f, i en j)	Jaarlijks	
4. In samenwerking aan het programma werken en het programma continu aanscherpen en bijstellen	Voor dit onderdeel worden geen indicatoren opgesteld. Het in samenwerking continu aanscherpen en bijstellen van het programma is een belangrijk onderdeel, maar hoeft geen onderdeel te zijn van de monitor. De resultaten van de monitor kunnen hier juist een bijdrage aan leveren.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

* Indicatoren die kwantitatief kunnen worden gemeten.
\+ Indicatoren die kwalitatief kunnen worden gemeten.

Indicatoren op wettelijk en bestuurlijk niveau

Resultaat (=output)	Indicatoren	Databron of aanvullende onderzoeksmethode	Timing	Aandachtspunten bij het meten van indicatoren
5. Aanpassingen landelijke wet- en regelgeving	Meten of Simpel Switchen belemmeringen inzichtelijk maakt en oplossingen biedt voor belemmeringen in wet- en regelgeving op landelijk niveau: a) Welke aanpassingen er zijn gedaan in landelijke wet- en regelgeving naar aanleiding van Simpel Switchen+	Aanvullende onderzoeksmethode: analyse van beleidsdocumentatie van ministeries en UWV en aanvullende gesprekken met beleidsmedewerkers die betrokken zijn bij Simpel Switchen	Tweejaarlijks	
6. Aanpassingen lokale regelgeving	Meten of Simpel Switchen doorwerking heeft op lokale regelgeving: a) Of er aanpassingen zijn gedaan in lokale regelgeving naar aanleiding van activiteiten in Simpel Switchen* b) Welke aanpassingen zijn gedaan in lokale regelgeving naar aanleiding van activiteiten in Simpel Switchen+	Aanvullende onderzoeksmethode: enquêtes onder bestuurders en/of beleidsmedewerkers bij UWV en gemeenten en aanvullende gesprekken met beleidsmedewerkers die betrokken zijn bij Simpel Switchen	Tweejaarlijks	Enquêtes zijn nodig omdat aanpassingen in lokale regelgeving mogelijk niet altijd zijn gedocumenteerd, en de term Simpel Switchen zal ook niet altijd gebruikt worden in beleidsdocumentatie
7. Draagvlak bestuurlijk niveau	Mate waarin het op bestuurlijk niveau belangrijk wordt gevonden dat mensen simpel kunnen switchen: a) Mate waarin bestuurders/directeuren aandacht hebben voor Simpel Switchen*	Aanvullende onderzoeksmethode: Enquêtes onder bestuurders en/of beleidsmedewerkers bij UWV en gemeenten	Tweejaarlijks	

*Kwantitatief + Kwalitatief

Indicatoren op het niveau van uitvoeringsorganisaties en professionals

Resultaat (=output)	Indicatoren	Databron of aanvullende onderzoeksmethode	Timing	Aandachtspunten bij het meten van indicatoren
8. Aandacht voor de behoeften en mogelijkheden van mensen die switchen	Meten of professionals zich meer bewust zijn van de behoeften en mogelijkheden van mensen die switchen: a) Mate waarin professionals in de interactie met mensen die switchen rekening houden met drempels en belemmeringen om te switchen*+	Bestaande databron: Spiegel Bestaanszekerheid NLA Aanvullende onderzoeksmethoden: enquêtes en casestudies onder uitvoerend professionals, en interviews onder mensen (die willen en kunnen) switchen	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks	
9. Werkprocessen worden meer bezien vanuit het perspectief van mensen die switchen	Meten of professionals/uitvoeringsorganisaties in werkprocessen meer aandacht hebben voor het perspectief van mensen die switchen: a) Mate waarin professionals meer handelingsruimte hebben om in de ondersteuning van mensen die switchen het perspectief van mensen centraal te stellen*+ b) Mate waarin professionals hun werkprocessen hebben aangepast om het perspectief mensen die switchen centraal te stellen*+ c) De manier waarop werkprocessen zijn aangepast om het perspectief mensen die switchen centraal te stellen+	Bestaande databron: Spiegel Bestaanszekerheid NLA Aanvullende onderzoeksmethoden: enquêtes en casestudies onder uitvoerend professionals	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks	,
10. Werkprocessen verlopen soepeler/zijn geoptimaliseerd	Meten of professionals/uitvoeringsorganisaties werkprocessen anders inrichten om het switchen makkelijker te laten verlopen: a) Mate waarin uitvoeringsorganisaties naar aanleiding van Simpel Switchen werkprocessen hebben aangepast om het switchen makkelijker te laten verlopen*+ b) De manier waarop werkprocessen zijn aangepast voor het versoepelen/optimaliseren van werkprocessen+	Aanvullende onderzoeksmethoden enquêtes en casestudies onder uitvoerend professionals	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks	

Resultaat (=output)	Indicatoren	Databron of aanvullende onderzoeksmethode	Timing	Aandachtspunten bij het meten van indicatoren
11. Samenwerking tussen en binnen uitvoeringsorganisaties/integrale ondersteuning en begeleiding aan mensen die switchen	Meten of professionals meer domeinoverstijgende kennis en vaardigheden hebben en meer domeinoverstijgende samenwerking/integrale ondersteuning organiseren: a) Mate waarin professionals uit een ander domein elkaar kunnen vinden voor het begeleiden van mensen bij een switch* b) Mate waarin professionals meer samenwerken met professionals uit een ander domein voor het begeleiden van mensen bij een switch*+ c) Aantal casuïstiekbesprekingen met professionals uit verschillende domeinen bij het begeleiden van mensen bij een switch* d) Aanwezigheid van een regievoerder die partijen bij elkaar brengt*	Bestaande databron: Spiegel Bestaanszekerheid NLA Aanvullende onderzoeksmethoden: enquêtes en casestudies onder uitvoerend professionals	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks	
12. Kennis over, en gebruik kunnen maken van de mogelijkheden en instrumenten binnen de wet- en regelgeving	Meten of professionals meer inzicht hebben in de verschillende mogelijkheden en instrumenten binnen de huidige wet- en regelgeving, en dat ook kunnen toepassen in de ondersteuning van mensen die switchen: a) Mate waarin professionals in de ondersteuning van mensen die (willen) switchen, mensen kunnen adviseren over de mogelijkheden en instrumenten binnen de huidige wet- en regelgeving*+ Er is geen indicator opgesteld over de mate van kennis vanwege de aanname dat professionals met meer kennis over de wet- en regelgeving mensen daar beter over kunnen adviseren.	Bestaande databron: Spiegel Bestaanszekerheid NLA Aanvullende onderzoeksmethoden: enquêtes en interviews onder uitvoerend professionals, en interviews onder mensen (die willen en kunnen) switchen	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks	

* Indicatoren die kwantitatief kunnen worden gemeten.
\+ Indicatoren die kwalitatief kunnen worden gemeten.

Indicatoren op het niveau van aanbieders van werkplekken zoals dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers

Resultaat (=output)	Indicatoren	Databron of aanvullende onderzoeksmethode	Timing	Aandachtspunten bij het meten van indicator
13. Aandacht voor de talenten en mogelijkheden van mensen die willen en kunnen switchen	Meten of er meer bewustwording is om de talenten en mogelijkheden van mensen die willen en kunnen switchen centraler te stellen: a) Mate waarin aanbieders werkplekken, dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers in de begeleiding van mensen rekening houden met drempels en belemmeringen die spelen bij mensen die willen en kunnen switchen*+ b) Mate waarin bovenstaande actoren in de begeleiding van mensen die willen en kunnen switchen het perspectief van mensen centraal zetten*+	Aanvullende methoden: enquêtes en casestudies onder aanbieders dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers, en interviews onder mensen (die willen en kunnen) switchen	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks	
14. Kennis over mogelijkheden voor het bieden van ondersteuning	Meten of aanbieders werkplekken, dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers meer inzicht hebben in de mogelijkheden van ondersteuning voor mensen die willen en kunnen switchen: a) Mate waarin bovenstaande actoren op de hoogte zijn van welke mogelijkheden er zijn om mensen die switchen te kunnen ondersteunen*+	Aanvullende methoden: enquêtes en casestudies onder aanbieders dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks	
15. Mensen krijgen de juiste ondersteuning op een (betaalde) (werk)plek om een stap te zetten	Meten of aanbieders werkplekken, dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers, werkgevers ondersteuning op een (betaalde) (werk)plek ten behoeve van de switch organiseren: b) Mate waarin mensen op een (betaald) (werk)plek ondersteuning krijgen voor het zetten van een volgende stap*+ c) Mate waarin ondersteuning op een (betaald) (werk)plek aansluit op de behoeften van mensen die een stap willen zetten*+ d) Mate waarin er samenwerking is tussen professionals van uitvoeringsorganisaties en bovenstaande actoren voor het bieden van ondersteuning*+	Aanvullende methoden: enquêtes en casestudies onder aanbieders dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers, en interviews onder mensen (die willen en kunnen) switchen	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks	

* Indicatoren die kwantitatief kunnen worden gemeten.
\+ Indicatoren die kwalitatief kunnen worden gemeten.

Indicatoren op het niveau van mensen die switchen en het sociale netwerk

Resultaat (=output)	Indicatoren	Databron of aanvullende onderzoeksmethode	Timing	Aandachtspunten bij het meten van indicator
16. Mogelijkheden en (financiële) gevolgen van een switch zijn inzichtelijk	Meten of mensen die switchen (en/of het sociale netwerk) meer duidelijkheid en/of overzicht hebben van de mogelijkheden en gevolgen als ze switchen: a) Mate waarin mensen die switchen (of het sociale netwerk) weten waar ze recht op hebben qua toeslagen of tegemoetkomingen bij het maken van een switch*+ b) Mate waarin mensen die switchen (of het sociale netwerk) weten op welke vormen van ondersteuning ze wel of niet recht hebben bij het maken van een switch*+	Bestaande databron: Spiegel Bestaanszekerheid NLA Aanvullende methoden: enquêtes en casestudies onder professionals van uitvoeringsorganisaties, en interviews onder mensen (die willen en kunnen) switchen	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks	
17. Negatieve gevolgen van een switch zijn beperkt	Meten of mensen die switchen (en/of het sociale netwerk) meer (financiële) stabiliteit ervaren als ze switchen: a) Mate waarin mensen die switchen te maken gehad met terugvorderingen van toeslagen of uitkeringen*+ b) Mate waarin mensen die een switch hebben gemaakt meer of minder te besteden hebben na het zetten van een stap*+ c) Aantal keer dat mensen die een stap (terug) hebben gezet (weer) opnieuw moeten bewijzen dat ze een arbeidsbeperking hebben* d) Aantal documenten (bijvoorbeeld loonbriefjes) dat mensen (opnieuw) moeten aanleveren bij het maken van een stap (terug)*	Bestaande databronnen: Spiegel Bestaanszekerheid NLA en CBS-data Aanvullende methoden: enquêtes en casestudies onder professionals van uitvoeringsorganisaties, en interviews onder mensen (die willen en kunnen) switchen	Kwantitatief jaarlijks Kwalitatief tweejaarlijks	Terugvorderingen in loon kunnen ook voorkomen bij flexibel werk waarbij het loon fluctueert. Dit hoeft dus geen teken te zijn van een belemmering
18. (Financiële) belemmeringen bij het zetten van een stap	Kwantitatief zicht krijgen op belemmeringen bij het maken van een switch en of belemmeringen afnemen: a) Mate waarin belemmeringen per stap voorkomen* b) Welke belemmeringen komen bij welke stap voor*	Aanvullende methoden: enquêtes onder professionals van uitvoeringsorganisaties aanbieders dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers	Jaarlijks	
19. Ervaren (financiële) belemmeringen bij het maken van een switch	Kwalitatief zicht krijgen op welke belemmeringen mensen ervaren bij het maken van een switch a) Welke belemmeringen mensen tegenhouden bij mensen die de intentie hebben om te switchen+ b) Welke belemmeringen het zwaarst wegen om mensen tegen te houden om te switchen+	Aanvullende methoden: casestudies onder professionals van uitvoeringsorganisaties aanbieders dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers, en interviews onder mensen (die willen en kunnen) switchen	Tweejaarlijks	Deze indicatoren kunnen gebruikt worden om kwantitatieve indicatoren op dit niveau te verdiepen of te duiden. Op basis van eerder onderzoek en gesprekken onder de doelgroep in dit programma is veel zicht verkregen op ervaren belemmeringen, daarom hebben kwalitatieve indicatoren minder prioriteit in de monitor.
20. Ervaren onzekerheid, angst en veiligheid bij een switch	Meten of mensen die willen en kunnen switchen (en/of het sociale netwerk) beter geïnformeerd en voorbereid zijn op de switch a) Mate waarin mensen bij het zetten van een stap onzeker of angstig zijn+ b) Mate waarin mensen bang zijn om toeslagen aan te vragen/kwijt te raken bij het maken van een stap+ c) Mate waarin mensen bang zijn om uitkeringen kwijt te raken bij het maken van een stap+ d) Mate waarin mensen die switchen (voor hun gevoel) meer regie hebben over hun situatie+	Aanvullende methoden: casestudies onder professionals van uitvoeringsorganisaties aanbieders dagbesteding, SW-bedrijven, sociaal ondernemers en werkgevers, en interviews onder mensen (die willen en kunnen) switchen	Tweejaarlijks	

Resultaat (=output)	Indicatoren	Databron of aanvullende onderzoeksmethode	Timing	Aandachtspunten bij het meten van indicator
21. In hoeverre mensen makkelijker switchen	Mate waarin mensen stappen zetten en in hoeverre een switch duurzaam is en/of ertoe leidt dat ze terechtkomen op de best passende plek: a) Aantal mensen dat een stap zet* b) Welke stap(pen) mensen zetten* c) Als iemand een stap zet, in welke situaties mensen terechtkomen* d) Aantal maanden dat iemand op een plek blijft* e) Aantal mensen dat een stap heeft gemaakt en ook een stap terug heeft gezet*	Bestaande databronnen: CBS data & Dashboards UWV	Jaarlijks	Mensen die switchen over langere tijd volgen om te zien of switches ook duurzaam zijn, en beperk het in kaart brengen van stappen niet tot de treden van de participatieladder. Mensen kunnen ook meerdere treden tegelijk nemen, of zich op meerdere treden bevinden. Neem dat mee in de aantallen, en meet het herhaaldelijk. Tel ook niet te grof: mensen zijn gebaat bij een combinatie van een betaalde baan en dagbestedingssituatie, als je dat te grof gaat tellen, dan mis je deze situatie, eerder verfijnd met goede steekproeven, dan veel data die je niet kunt interpreteren. Op basis van CBS-data lijkt het erop dat mensen die vanuit een dagbestedingsplek een stap zetten nog niet in kaart kunnen worden gebracht. Daarom aan de start van de monitor inventariseren welke mogelijkheden hiervoor zijn.

* Indicatoren die kwantitatief kunnen worden gemeten.
\+ Indicatoren die kwalitatief kunnen worden gemeten.

Regioplan
Jollemanhof 18
1019 GW Amsterdam
T +31(0)20 531 53 15
www.regioplan.nl

REGIOPLAN
PARTNER VOOR MAATSCHAPPELIJKE IMPACT